З В І Т
ПРО ВИКОНАННЯ УМОВ КОНТРАКТУ РЕКТОРОМ ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ПРОФЕСОРОМ КОЛЕСНИКОМ Ю.М. ЗА 2020 р.

2020 рік став роком особливого виклику для вищої медичної освіти загалом і Запорізького державного медичного університету зокрема, адже довелося у надзвичайно стислі строки відреагувати на складнощі, спричинені карантинними вимогами, і трансформувати навчальний, науковий, лікувальний та управлінський процеси, не допустивши при цьому зупинки діяльності закладу вищої освіти. Виконання цього завдання вимагало значних організаційних змін та додаткових інвестицій у технічне забезпечення навчального процесу, який відбувався за змішаною формою навчання з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі на основі MS Teams.

І. Загальні питання

Організаційно-структурні зміни

З метою вдосконалення організації освітнього процесу у 2020 році створено:

Багатоцільовий навчально-науковий центр з бібліотекою – для проведення конференції, симпозіумів, семінарів, вебінарів та ін.

Відділ експериментальних досліджень з віварієм для інтенсифікації наукових досліджень і раціонального використання ресурсів.

Антикорупційні заходи

На виконання Закону України «Про запобігання корупції», наказу НАЗК від 17.03.2020 р. № 102/20 «Про затвердження Типового положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції», інших нормативно-правових актів у сфері запобігання корупції, Запорізький державний медичний університет активно здійснює антикорупційну діяльність:

- працює Уповноважена особа з питань запобігання і виявлення корупції;
- затверджено Антикорупційну програму ЗДМУ на 2021 рік;
- затверджено План заходів ЗДМУ, спрямованих на запобігання, протидію та виявлення корупції на 2021 рік;
- розроблено посібник «Антикорупційна діяльність в закладах вищої освіти»;
- внесено зміни до Етичного кодексу ЗДМУ;
- діє Комісія з оцінки корупційних ризиків у діяльності університету;
- здійснено оцінку корупційних ризиків в діяльності університету та розроблено заходи щодо їх усунення;
- двічі на рік до МОЗ України надсилаються звіти про виконання антикорупційних заходів;
- надсилається необхідна інформація щодо антикорупційної роботи до НАЗК відповідно до вимог законодавства;
- постійний контроль за дотриманням правил Положення про порядок запобігання і врегулювання потенційного та реального конфлікту інтересів в діяльності посадових осіб ЗДМУ;
- бесіди з антикорупційної тематики зі студентами та залученими особами з даного напрямку, в тому числі в режимі онлайн;
- наради з антикорупційних питань із завідувачами кафедр, ректоратом, деканатами, органами студентського самоврядування під головуванням ректора та за участі уповноваженої особи;
- обговорення антикорупційного законодавства на засіданнях кафедр;
- виступи уповноваженої особи на засіданнях вчених рад факультетів та Вченої ради університету з основ державної антикорупційної політики та стану запобігання та виявлення корупції, в тому числі в режимі онлайн;
- зустрічі ректора та уповноваженої особи зі студентами заочної форми навчання та інтернами з антикорупційних питань;

– зустрічі ректора та уповноваженої особи з представниками трудових колективів Медичного коледжу та Університетської клініки;

– уповноваженою особою надається методична та правова допомога у заповненні та оприлюдненні декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування суб'єктам декларування;

– ведеться необхідна документація згідно з чинним антикорупційним законодавстом (журнал обліку повідомлень про випадки вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, журнал обліку консультацій з питань дотримання вимог антикорупційного законодавства, журнал обліку повідомлень про конфлікт інтересів, журнал обліку осіб притягнутих до відповідальності за вчинення корупційного правопорушення);

– ведеться реєстр антикорупційних заходів;

– аналіз наказів по особовому складу на наявність/відсутність конфлікту інтересів;

– візування уповноваженою особою наказів щодо призначення премій ректорату;

– ведеться та постійно оновлюється реєстр антикорупційних нормативно-правових актів;

– вручено під підпис суб'єктам декларування повідомлення про необхідність подання декларацій, проводиться перевірка фактів подання декларацій та їх своєчасності;

– співпраця ректорату та уповноваженої особи з правоохоронними органами з питань запобігання і виявлення корупції;

– уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції та провідним юрисконсультом пройдені 3 онлайн курси від НАЗК, отримано відповідні сертифікати;

– записано відеолекцію **«Антикорупційна діяльність в закладах охорони здоров'я»** для слухачів курсів тематичного удосконалення;

– створено **онлайн-курс для працівників університету «Антикорупційна діяльність в закладах вищої освіти»** на платформі MS «Teams».

В своїй антикорупційній діяльності університет неухильно дотримується та використовує у роботі наступні чинні нормативно-правові акти:

– Закон України «Про запобігання корупції»;

– Наказ НАЗК від 17.03.2020 р. № 102/20;

– Методичні рекомендації щодо діяльності уповноважених підрозділів, затверджені рішенням НАЗК від 13.07.2017 р. №317;

– Методичні рекомендації щодо підготовки та реалізації антикорупційних програм юридичних осіб, затверджені рішенням НАЗК від 22.09.2017 р. № 734;

– Типову антикорупційну програму юридичної особи, затверджену рішенням НАЗК від 02.03.2017 № 75;

– Порядок перевірки факту подання суб'єктами декларування декларацій відповідно до Закону України "Про запобігання корупції" та повідомлення Національного агентства з питань запобігання корупції про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій, затверджений рішенням НАЗК від 06.09.2016 р. № 19 (із змінами);

– Методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, затверджені рішенням НАЗК від 29.09.2017 р. № 839;

– інші чинні нормативно-правові акти.

На сьогодні в університеті відсутні конфлікт інтересів та жодна посадова особа не притягнута до юридичної відповідальності за корупційні правопорушення.

Система управління якістю. Стандарти ISO.

Не припинялась актуалізація системи управління якістю до вимог національного стандарту – ДСТУ ISO 9001:2O15 (ISO 9001:2O15, IDT). У червні 2020 року університет пройшов наглядовий аудит на відповідність сертифікованої системи управління якістю вимогам зазначеного стандарту та підтвердив дію сертифікату.

Внутрішній контроль

Внутрішній контрол ведеться згідно з ст. 26 Бюджетного кодексу України та постановою КМУ від 12.12.2018 року №1062 «Про затвердження Основних засад здійснення внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 вересня 2011 р. № 1001», Положення з організації внутрішнього контролю у Запорізькому державному медичному університеті, затвердженого наказом ректора від 29.12.2018 року №532.

Внутрішній контроль у Університеті будується на принципах: законності, об'єктивності, делегування повноважень, превентивності, відкритості, безперервності, методологічної єдності, відповідальності, розмежування внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту.

У 2020 році в Університеті:

1. Внутрішній контроль здійснювався усіма співробітниками згідно з Положенням з організації внутрішнього контролю у Запорізькому державному медичному університеті у межах визначених повноважень та відповідальності, Положеннями про структурні підрозділи та посадовими інструкціями.
2. Робоча група з впровадження внутрішнього контролю у ЗДМУ (призначена наказом ректора від 09.07.2018 року №286) розглядала та аналізувала інформацію щодо ідентифікації ризиків та способів реагування на них. Розроблено План з реалізації заходів контролю, моніторингу та впровадження їх результатів на 2021 рік.
3. Здійснюється постійний моніторинг якості діяльності кафедр та структурних підрозділів (деканати, відділи); контроль за веденням документації з освітнього процесу (електроні та паперові ресурси).
4. Проведена оцінка виконання окремих операцій (вибірковий контроль), а саме:

- оформлення відряджень;
- бухгалтерський облік Служби громадського харчування ЗДМУ;
- претензійно-позовна робота університету;
- оформлення відпусток.

Здійснено аналіз виконання даних процесів, перегляд бухгалтерської та іншої звітності, первинних документів, облікові реєстри та інше, розглянуто стан внутрішнього контролю. Для забезпечення посилення внутрішнього контролю у цих напрямках, уникнення помилок та ризиків, які негативно впливають на досягнення результатів, було розроблено:

- Положення про відрядження працівників у ЗДМУ;
- Пам'ятка про відрядження для працівників університету;
- Проєкт Положення про претензійно-позовну роботу (у новій редакції);
- додаткові заходи для забезпечення дотримання законності та ефективності використання бюджетних коштів.

5. Розроблені та затверджені Вченою радою (протокол №1 від 31.08.2020) в новій редакції з урахуванням змін в законодавстві: Типове Положення про збори (Конференцію) трудового колективу факультету, Типове Положення про деканат, Типове Положення про кафедру, Типове Положення про факультет.
6. Переглянуті та приведені у відповідність з чинним законодавством посадові інструкції науково-педагогічних працівників.
7. Розроблене у новій редакції Положення про порядок проведення конкурсного відбору під час прийняття на роботу, продовження трудових відносин і звільнення з посад науково-педагогічних працівників (наказ №220 від 04.06.2020 року).
8. Розроблено Положення про конкурсну комісію щодо заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників (наказ №220 від 04.06.2020 року).
9. Для здійснення координації та моніторингу функціонування внутрішнього контролю, надання методологічної допомоги суб'єктам внутрішнього контролю, забезпечення організації процесу управління ризиками, формування Плану з реалізації заходів контролю та моніторингу впровадження їх результатів наказом від 18.12.2020 року №496 призначено координатора з питань внутрішнього контролю.

10. Розроблено проєкт Положення з організації внутрішнього контролю у Запорізькому державному медичному університеті (у новій редакції).

11. Для забезпечення функціонування системи внутрішнього контролю наказом від 28.12.2020 року №514 призначена робоча група з внутрішнього контролю (у новому складі), а також відповідальні особи за впровадження системи внутрішнього контролю у структурних підрозділах університету.

12. Проведено щорічне звітування до МОЗ про стан організації та здійснення внутрішнього контролю у розрізі його елементів.

Претензійна робота

Проводиться претензійно-позовна робота щодо стягнення з випускників, які не відпрацювали три роки у державному секторі економіки, витрат державного бюджету на їх навчання та стипендію. Протягом 2020 року судом задоволено 41 позовну заяву на суму 3 166 277,24 грн. На розгляді у суді перебуває 15 позовних заяв про стягнення втрат державного бюджету до випускників, які не відпрацювали 3 роки у державному секторі економіки на суму 1 583,038,44 грн.

Систематично проводився аналіз наслідків розгляду претензій, позовів і судових справ; постійний правовий супровід діяльності Тендерного комітету, відділу публічних закупівель, контроль ведення реєстру господарських договорів, аналіз господарських договорів із закупівель товарів, робіт та послуг за державні кошти.

Система управління університетом

Продовжується робота з адаптації системи АСУ навчальним закладом до вимог університету. Вдосконалено новий функціонал у модулі АСУ «Навчальний модуль» у розділі «Навчальні плани». Оновлений модуль АСУ «Деканат», в якому додана можливість формування довідок для студентів з використанням персонального кабінету. Вдосконалена робота з формування академічних довідок, довідок динаміки успішності, навчальних карток студентів.

Модулі АСУ «Електронний журнал», «Електронні відомості» впроваджені в роботу кафедр ЗДМУ на спеціальностях «Медицина», «Фармація, ПФ», «ТПКЗ», «Стоматологія», «Фізична терапія, ерготерапія», «Лікувальна справа», «Педіатрія», «ТМДЛ» у вітчизняних та іноземних студентів.

II. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Використовуючи право університетської автономії і, водночас, з повним розумінням відповідальності перед суспільством, з урахуванням Стратегії розвитку медичної освіти, розробленої МОЗ України, науково-педагогічний колектив ЗДМУ у 2020 році переглядав навчальні плани і програми підготовки здобувачів вищої освіти в умовах пандемії COVID-19 за змішаною формою навчання з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі на основі MS Teams відповідно до наказу № 427 від 11.11.2020 р. «Про організацію освітнього процесу в умовах пандемії COVID-19 за змішаною формою навчання з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі на основі MS». Аналіз та корегування передбачають зростання рівня академічної культури; навчання за сучасними програмами, що базуються на результатах сучасних досліджень; посилення якості засвоєння практичних навичок.

Видано 681 навчально-методична робота (у 2019 р. - 792) (підручники, посібники, монографії та ін.). До початку навчального року затверджено 871 робоча програму (у 2019 р. – 878). Крім того, зявилися нові форми методичної роботи, пов'язані з підготовкою та проведенням навчальних занять та форм контролю за змішаною формою з використанням ІТ.

За 2020 р. в університеті створено та затверджено ЦМР 25 нових онлайн курсів (у 2019 р. – 88) до загальної кількості – 635 онлайн курсів (створені колективом ЗДМУ за 2016-2020 р.р.). Запровадження онлайн курсів дозволило забезпечити якісну організацію важливих напрямків навчального процесу (для всіх категорій здобувачів вищої освіти): самостійна робота, дисципліни вільного вибору, підготовка до КРОК 1-3, ЄДКІ, поглиблене вивчення державної мови, іноземної мови, правове навчання.

З метою якісної підготовки навчально-методичної літератури та попередження випадків прихованого плагіату, всі роботи, що надавались на розгляд Вченої ради обов'язково перевірялись ліцензованою міжнародною антиплагіатною системою StrikePlagiarism.com.

Основні показники **забезпеченості бібліотеки ЗДМУ** навчальною і науковою літературою та періодичними виданнями

	2017	**2018**	**2019**	**2020**
Загальний обсяг фонду: всього (прим.)	1 255 045	1 256 135	1 262 129	1 263 501
• паперові видання	575 654	572 439	575 124	570920
• електронні видання	679 391	683 696	687 005	692581
з них власні електронні видання	206 461	210 766	214 075	219 651
- навчальні видання	848616	848 508	850 817	851268
- наукові видання	406429	407 627	408 623	409544
- періодичні видання (найменувань)	241	241	241	241
Витрачено коштів (грн.)				
Всього	1 494 021	3 258 520	3 856 035	3 671 654
- на книги	1 331 067	3 067 255	3 657 237	3 487 885
- на періодичні видання	162 954	191 265	198 798	183 769

Кількість видань навчальної літератури на одного студента (включаючи електронні підручники) складає 157 примірників.

На 01.01.2021 року фонд бібліотеки на традиційних носіях складає 570 920 примірників. У 2020 році надійшло 11454 примірників., в т. ч. закуплено – 7 928 прим. (185 назв). Вилучено з фонду, за дозволами кафедр, 15658 примірників застарілої за змістом та зношеної літератури. Книжковий фонд бібліотеки Медичного коледжу налічує 11772 примірники. Електронний репозитарій налічує понад 11 500 документів.

Університетська наукова бібліотека на 100% забезпечує навчальний процес україномовними підручниками: у 2020 р. до фонду надійшло 11454 видань для потреб навчального процесу, в т.ч. 8392 примірників українською мовою. Кількість отриманих англомовних видань – 1 814 примірник.

Велика увага приділялася комплектуванню фонду підручниками для спеціальності «Фізична терапія, ерготерапії» (827 прим., 12 назв)та літератури для поглибленого вивчення англійської мови (274 прим., 13 назв).

Придбано Електронний доступ до Інформаційної системи баз тестів для підготовки до USMLE.

Для забезпечення наукового та навчального процесів бібліотека отримувала безкоштовний доступ до баз даних Web of Science та Scopus, а також, доступи до тематичних баз від компанії EBSCO; до ресурсів British Medical Journal. Для надання підтримки науковим дослідженням, наукометричній, бібліометричній, аналітичній діяльності з моніторингу та аналізу публікаційної активності науковців та співробітників ЗДМУ працює відділ інформаційно-аналітичного моніторингу та сектор наукометричного аналізу.

В університеті створено сучасний багатофункціональний навчально– науковий комплекс з бібліотекою: читальна зала, окремі зони, обладнані технікою нового покоління, інтернет-комунікаційними мережами для роботи з електронними навчальними ресурсами. Технічно облаштовані робочі місця, де можна підключити свої гаджети, за потреби використати й стаціонарні комп'ютери. Є окремі зони, призначені для індивідуальної чи групової роботи, усі можливості проведення вебінарів, семінарів, онлайн – конференцій.

Ліцензування та акредитація

У плановому порядку проведено чергову акредитацію спеціальностей 7.12010005 «Стоматологія», 7.12020104 «Технології парфумерно-косметичних засобів» освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст (Наказ МОН «Про затвердження рішення Акредитаційної комісії» від 19.03.2020 р. № 418)

Проведено первинну акредитацію з підготовки молодших спеціалістів за спеціальностю 223 Медсестринство у фаховому медичному коледжі ЗДМУ (Наказ МОН «Про затвердження рішення Акредитаційної комісії від 03.06.2020 р. № 754)

Відповідно до Положення «Про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 р. № 977, розпочато підготовку до акредитації шести освітніх програм 227 Фізична терапія, ерготерапія (перший бакалаврський рівень), 221 Стоматологія (другий магістерський), 222 Медицина (третій освітньо-науковий рівень), 228 Педіатрія (третій освітньо-науковий рівень), 221 Стоматологія (третій освітньо-науковий рівень), 226 Фармація, промислова фармація (третій освітньо-науковий рівень), подано повідомлення про наміри акредитації у 2020-2021 н.р. через Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, підготовка до подачі звітів про самооцінювання освітніх програм та підтверджувальних документів.

Контроль якості успішності

Одним з важливих етапів, що підсумовують роботу університету, є державна атестація студентів. У 2020 р. іспити успішно склали 1459 осіб (1562 особи 2019 р.). Випускники продемонстрували стабільно позитивну успішність, 43 (2,95 %) випускників отримали дипломи з відзнакою, (на 3 більше, ніж 2019 р.).

Серед вітчизняних студентів якісна успішність становить 78,42%, відсоток студентів, які склали тільки на «5» становить – 10,1%, відсоток осіб, які склали іспити на «5» і «4» становить – 63,2%. Серед іноземних студентів зросла кількість випускників склали іспити на «5» та «4» та «5» і складає – 19,3%.

На перехідних курсах за результатами весняного семестру абсолютна успішність по університету склала 97,17 %, якісна успішність – 64,02%. Кількість пропущених занять – 2,72 год./студ.

Відповідно до Наказу МОЗ України № 2477 від 30.10.2020 р. «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 25 червня 2020 року № 1455» затверджено такі критерії «склав» для іспиту Крок 1 – 55,5%.

Результат складання іспиту «Крок 1. Медицина» у 2020 р. для вітчизняних студентів були встановлені позмінно: по університету за 22.09 становить 71,0%, що на 0,9% менше, ніж національний показник (71,9%). Загальний показник студентів, що навчаються за спеціальностями «Медицина» та «Педіатрія» за 23.09 становить 76,4%, що на 0,1% краще, ніж національний показник (76,3%). Не склали іспит 22.09 – 14,2% вітчизняних студентів (національний показник 13,9%), 23.09 – 4,7% вітчизняних студентів (національний показник 6,8%). Відсоток іноземних студентів, які не склали іспит «Крок 1. Медицина» також нижчий від національного.

Результат складання іспиту «Іноземна мова професійного спрямування» спеціальність «Медицина» у 2020 р. за 22.09 по університету становить 65,1%, що на 2,3% вище, ніж національний показник (62,8%). Не склали іспит 0,7% вітчизняних студентів (національний показник 2,7%), за 23.09 по університету становить 70,7%, що нище, ніж національний показник (76,3%). Не склали іспит 0,7% вітчизняних студентів (національний показник 1,6%). Іноземні студенти склали всі.

Середній показник іспиту «Крок 1. Фармація» серед вітчизняних студентів становив 69,8%, що на 0,3% нище, ніж національний показник (70,1%). Загальний відсоток студентів, що не склали іспит «Крок 1. Фармація» за спеціальностями «Фармація, промислова фармація» і «ТПКЗ» – 9,2%, що на 8,5% менше, ніж національний показник (17,7%). Відсоток іноземних студентів, які не склали іспит «Крок 1. Фармація» також нижчий від національного.

Результат складання іспиту «Іноземна мова професійного спрямування» за спеціальністю «Фармація, промислова фармація» становить 54,4%, а серед іноземних студентів – 60,7%. Не склали іспит 2,5% вітчизняних студентів, що краще на 2,2% ніж національний показник (4,7%). Іноземні студенти склали всі.

Національний показник «Крок 1. Стоматологія» у 2020 р. – 77,4%, що на 5,9% більше від національного показника – 71,5%. Середній показник кількості студентів, які не склали іспит,

по країні – 16,2%, ЗДМУ – 4,2%. Не склали іспит 20,0% іноземних (на 19% краще за національний показник – 39,0%).

Результат складання іспиту «Іноземна мова професійного спрямування» » за спеціальністю «Стоматологія» у 2020 р. по університету становить 59%, що на 0,8% краще, ніж національний показник (58,2%). Не склали іспит 3,1% вітчизняних студентів (національний показник 7,2%). Іноземні студенти склали всі.

Відповідно до п. 1 Наказу МОЗ України №1572 від 09.07.2020 р. «Про критерії успішного складання тестових екзаменів ліцензійних інтегрованих іспитів у 2020 році» затверджено такі критерії успішного складання іспитів: для іспиту Крок 2 – 50,5%, для іспиту Крок 3 – 60,5%.

«Крок 2. ЗЛП» вітчизняні студенти склали іспит із середнім результатом 77,8%, що краще національного показника (Національний показник за результатами складання цього іспиту становить: для І зміни – 76,6 %; для ІІ зміни – 77,3%). Склали всі.

«Крок 2. Фармація» серед вітчизняних студентів – 89,3%, що на 6,9% вище національного показника (82,4%). Показник «Крок 2. ТПКЗ» – 85,0% (національний показник – 85,9%). Склали всі.

«Крок 2. Стоматологія»: середній показник – 79,1% (національний показник – 78,1%). Не склали іспит 1,5% випускників.

«Крок 2. Лабораторна діагностика» складали 19 студентів. Середній бал 77,9%.

«Крок 3. ЗЛП» – 80,4%, перевищення національного показника на 1,8%. Всі склали.

«Крок 3. Стоматологія» – 87,7%, національний показник – 81,5 %. Всі склали.

«Крок 3. Фармація» – 86,1%, національний показник – 83,5 %. Всі склали.

«Крок 3. Лабораторна діагностика» – 70,8%, національний показник – 65,3%.

На виконання Постанови КМУ від 11.03.2020 р. № 211 «Про запобігання поширенню на території України короновірусу COVID-19», з метою забезпечення надання студентам освітніх послуг, враховуючи можливості матеріально-технічного забезпечення та електронних ресурсів кафедр, наказом ректора від 11.03.2020 р. №124 «Про зміни до графіку освітнього процесу» передбачено зміни в організації навчального процесу на період карантину на дистанційній основі з використанням усіх наявних ресурсів: онлайн-курсів, відеолекцій, індивідуальних консультацій, з використанням платформ RATOS, MS Teams, edX.

Було втілено концепцію e-learning на період карантину. Теоретичні знання з предметів викладалися у форматі відеолекцій з використанням сервісів real-time MS Teams, Skype for Business, off-time – сервіс MS Stream. Для практичних занять використовувалися онлайн курси edX, MS Teams. Індивідуальні або групові консультації проводили з використанням сервісів Skype for Business, MS Teams. Для контролю знань – системи RATOS та MS Forms.

Тривалий карантин, спричинений пандемією COVID-19, викликав швидку трансформацію моделі освітнього процесу у ЗДМУ. Відбувся перехід від академічної аудиторної до дистанційної форми навчання. Якість дистанційного навчання значною мірою залежала від декількох факторів: рівня інформатизації навчального процесу в університеті, наявності ІТ-компетенцій у викладачів та студентів, наявності плану загального переходу до нової форми навчання. Накопичений досвід за останні чотири роки дозволив швидко перебудувати навчальний процес. Еволюційний розвиток процесу інформатизації у Запорізькому державному медичному університеті сприяв формуванню його інфраструктури, що заклав основу широкого використання хмарних сервісів у навчальному процесі. Організація практичних занять за дистанційною формою навчання починається зі структуризації віртуального простору шляхом організації студентських груп MS Office365 та потоків у Active Directory хмарного сервісу Azure з наступною їх проекцією у команди Teams відповідно до навчальної дисципліни, що вивчається. За період карантину модераторами навчальних дисциплін було створено понад 10 000 академічних команд у Teams.

Важливим компонентом нової педагогічної системи є зміст навчання в електронному форматі. В університеті склалась позитивно-унікальна ситуація, коли всі навчальні дисципліни мають відображення в електронному контенті. На платформі LMS edX всього зареєстровано 635 онлайн курсів, а на платформі Microsoft Office 365 зареєстровано 13352 студента, та 813 викладачів. Реалізація стратегії впровадження онлайн курсів для студентів денної форми навчання у ЗДМУ триває декілька років, зараз ми маємо всього 665 онлайн курсів. За навчальний період 2019-2020 рр. розроблено 156 онлайн курсів, з яких 76 онлайн курсів за вибором, 75 онлайн

курсів для самостійної роботи, 5 онлайн інтегрованих онлайн - курсів для підготовки студентів до ліцензійного іспиту КРОК 1,2,3. На базі ЦДОТ кафедри мають можливість підготувати та провести запис відеолекцій, які після обробки додаються до контенту MS Stream. Проведення цієї роботи дає можливість запровадити онлайн-курси для всіх категорій здобувачів, а робота студента в інформаційно-освітньому середовищі дозволить здійснювати протоколювання його навчальної активності.

Викладачі та студенти, які є інтелектуальною складовою нової системи, повинні мати відповідні компетенції для роботи у хмарному середовищі. В університеті, останні чотири роки ведеться системна робота з підвищення кваліфікації викладачів. Так, навесні 2020 року на кафедрі МФІ та НТ були проведені курси тематичного удосконалення викладачів "Організація дистанційного навчання на платформі edX. Розробка та супровід онлайн курсів", які відвідали та отримали сертифікат про опанування засобів організації навчального процесу за дистанційною формою навчання 109 викладачів. Також в квітні - червні 2020 року 450 викладачів університету пройшли навчальні курси компанії Microsoft і отримали сертифікат, що підтверджує отримання ними практичних навичок роботи з багатофункціональною платформою MS Teams. При реєстрації для проходження курсу був сформований профіль кожного викладача на сайті education.microsoft.com, в якому відображається інформація з приводу підвищення кваліфікації викладача в галузі інформаційних технології. Таким чином, до форс мажорної ситуації були готові як викладачі та студенти. З перших днів карантину наказом ректора було призначено та підготовлено 158 модераторів різних категорій. Завдяки цьому весь навчальний процес в університеті проходив згідно з навчальним планом. З першого тижня карантину був організований лекційний процес відповідно до розкладу, а з другого тижня викладачі отримали змогу проводити практичні заняття за дистанційним форматом.

Колективом університету було забезпечено організовану підготовку і проведення Атестації випускників з дотриманням чинної нормативно-правової бази та виконанням рекомендацій МОН, МОЗ України щодо широкого використання дистанційних онлайн форм оцінювання знань здобувачів вищої освіти. Передбачено проведення Атестації випускників на засадах та принципах: об'єктивності, прозорості і публічності, незалежності, виключення корупційних ризиків, інтеграції у міжнародний освітній та науковий простір, обов'язковості, єдності методики оцінювання результатів.

Кафедрою МФІНТ було розроблено детальний алгоритм проведення онлайн атестації із використанням інструментів MS Office 365: Teams, Forms та Assignments. Для успішного опанування нових програмних засобів заздалегідь на кафедрі МФІНТ було проведено навчання модераторів випускаючих кафедр ЗДМУ та тестові випробування розробленої системи атестації онлайн, які пройшли успішно. Для прискорення процесу обробки результатів атестації на кафедрі була розроблена програмна реалізація автоматизованої генерації протоколів оцінок з підсумкової атестації. Впровадження цієї програми дозволило суттєво скоротити час роботи екзаменаційної комісії, тепер процес генерації протоколу засідання атестаційної комісії складає 30 хвилин.

На виконання заходів, рекомендованих нормативно-правовими актами КМУ, МОЗ, МОН України щодо запобігання поширенню на території України короновірусу COVID-19, відповідно до чинного законодавства України щодо освітнього процесу, нормативно-правових актів ЗДМУ; враховуючи можливості електронних ресурсів кафедр університету наказом ректора від 11.11.2020 р. 427 «Про організацію освітнього процесу в умовах пандемії COVID-19 за змішаною формою навчання з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі на основі MS Teams» продовжено здійснення освітнього процесу за змішаною формою навчання.

Сучасні методи навчання:

У навчальному процесі широко використовуються **сучасні методи та засоби навчання**, зокрема:

- Комп'ютерні класи – 61 (з 868 навчальних місць)
- Інтерактивні панелі та дошки – 16, інтерактивні проектори – 3
- Великі панелі та монітори для аудиторій і навчальних кімнат – 235
- Wi-Fi - зона
- Онлайн-курси – 635 на платформі edX

- Онлайн навчання у синхронному відеорежимі на базі MS Teams
- 15 лекційних аудиторій для онлайн навчання з ноутбуками, програмним забезпеченням MS Teams, веб-камерами Logitech (4K), LED-лампами
- Дистанційне навчання на платформі Moodle.
- Інтерактивні лекції
- Відеолекції
- Міжкафедральний тренінговий центр
- Карета швидкої допомоги експертного класу
- Стоматологічний тренінговий центр
- Стоматологічний фантомний тренінговий центр з відеософтом
- Тренінговий центр з анатомії та оперативної хірургії
- Тренінговий центр з косметології
- Медіацентри – 4
- Навчальна аптека
- Кафедральні сайти

Покращено матеріально-технічну базу університету. З січня по грудень 2020 року придбано: 70 комп'ютерів (15 моноблоків, 45 комп'ютерів викладача, 10 комп'ютерів для комп'ютерного класу), 108 ноутбуків, 55 офісних багатофункціональних пристроїв, 1 професійний багатофункціональний пристрій з можливістю опрацювання А3 формату, 2 документ-сканери, 3 багатофункціональних пристрої з кольоровою технологією друку, 10 мультимедійних та 1 професійний монітор.

З метою безперебійної роботи комп'ютерних, мультимедійних систем, серверів, мережевого та різноманітного навчального і наукового обладнання, придбано 72 штуки високоякісних джерел безперебійного живлення різної потужності.

На балансі університету знаходиться: **1935 комп'ютерів, серверів, ноутбуків та планшетів, 585 принтерів, багатофункціональних пристроїв, сканерів**.

Для інтенсифікації навчального процесу придбано 5 сучасних інтерактивних мультимедійних панелей, з діагоналями екранів 86`` дюймів, роздільними здатностями UHD з підтримкою 10 позиційного мультитачу та захисним корпусом для безпечного використання. Встановлені додатки для бездротового управління аудиторією, які дозволяють підключати пристрої здобувачів (планшети або ПК) до пристрою викладача, створювати навчальну програму та здійснювати управління освітнім процесом.

Придбано та змонтовано і запущено у дію 2 сучасні відеостіни, розміром 3,6 Х1,4 м, що складаються із 6-ти 55`` дюймових LED панелей. Перша відеостіна буде використовуватися у Центрі дистанційного навчання для відображення відеоінформації різноманітних дистанційних заходів. Друга відеостіна розташована у холі АСК та призначена для відображення інформації з урочистих заходів університетського життя, наукових конференцій та інших подій із життя університета.

Придбано 3 комплекти платформ для відтворення повної віртуальної реальності. В якості програмного забезпечення наразі використовуються три професійних ліцензії 3D Organon Anatomy VR. Дві системи розташовані у приміщенні нового бібліотечного комплексу і ще одна – у міжкафедральному тренінговому Центрі. Дані платформи дозволяють повністю зануритись в освітній процес в тривимірному просторі, не відволікаючись на навколишнє середовище. З допомогою 3D Organon Anatomy VR, у віртуальній кімнаті, студент може вивчати 15 систем тіла людини, переміщати їх у тривимірному просторі, проходити тестування.

Також придбано 100 студентських ліцензій 3D Organon Anatomy для мобільних пристроїв: планшетів, персональних комп'ютерів. Ці ліцензії дозволяють студентам вивчати анатомію на власних гаджетах у віддаленому форматі, поза межами університету. Їх функціонал також дає можливість вивчати 15 систем тіла людини, переміщати їх у тривимірному просторі, проходити тестування. Окрім того, нова технологія дозволяє об'єднувати кількох осіб, або декілька груп в одну кімнату і за допомогою цих пристроїв студенти у віртуальній реальності можуть одночасно працювати разом.

На базі міжкафедрального тренінгового центру (МТЦ) зафільмовано 9 відеолекцій провідних професорів університету з різних аспектів мільтимодальної діагностики ураження легень, особливостей перебігу та лікування коронавірусної інфекції COVID-19 у дорослих та дітей, манеджементу важких пацієнтів у відділеннях інтенсивної терапії для лікарів-практиків, проведено майстер-клас із залученням віртуального пацієнта за допомогою актуальних кейсів BodyInteract.

Співробітники ЗДМУ за допомогою манекенів та фантомів МТЦ відзняли понад два десятка навчальних відеофільмів з практичних навичок для підготовки студентів до іспитів та практичних занять, які знайомлять здобувачів з методиками аускультації серця, вимірювання артеріального тиску, реєстрації ЕКГ, використання ларингеальної маски, назофарингеального та орофарингеального повітроводу, постановки сечового катетера і шлункового зонда у дитини, проведення конікотомії, електроімпульсної терапії, основними характеристиками та принципами роботи дефібриляторів, сучасними методами транспортної іммобілізації тощо.

Продовжують працювати 2 стоматологічні фантомні класи, де лікарі-інтерни першого року навчання за спеціальністю «Стоматологія» відпрацьовують практичні навички з урахуванням соціальної дистанції та санітарних норм проведення занять у режимі змішаного навчання.

Реалізовано спільний проект ЗДМУ та телекомпанії ALEX.UA «Поки їде швидка». Короткі відеоролики, у яких студенти університету під керівництвом досвідчених викладачів на базі МТЦ розігрують різноманітні життєві ситуації, де може виникнути загроза здоров'ю і життю, і дають зрозумілі рекомендації, як надати першу домедичну допомогу людині.

Упродовж трьох місяців навесні 2020 року тривав навчальний цикл спеціалізації, за результатами якого 33 курсанти отримали спеціалізацію «ультразвукова діагностика». Навчання відбувалось як в очному, так і в дистанційному режимі з використанням сучасних інтерактивних технологій. Атестація тривала упродовж трьох днів по 7 курсантів за зміну з дотриманням усіх протиепідемічних вимог, передбачених умовами навчання в змішаному режимі.

Проведено Державну атестацію лікарів-інтернів за спеціальностями «Акушерство та гінекологія», «Хірургія», «Стоматологія», «Анестезіологія та ІТ», «Урологія», «Патологічна анатомія», «Отоларингологія», «Внутрішні хвороби», «Загальна практика-сімейна медицина», «Офтальмологія», «Ортопедія та травматологія», «Дитяча анестезіологія», «Неонатологія», «Дитяча хірургія», «Педіатрія» у загальній кількості 208 осіб з обов'язковим дотриманням усіх протиепідемічних вимог, передбачених умовами навчання в режимі карантину.

У конференц-залі тренінгового центру регулярно проводяться захисти дисертацій на здобуття ступеня доктор філософії за новими правилами передбаченими «Порядком проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» за спеціальностями кардіологія, терапія, інфекційні хвороби, педіатрія, акушерство і гінекологія, хірургія та ін. з підключенням офіційних опонентів дистанційно з Києва, Львова, Харкова, Івано-Франківська та інших міст України.

Впродовж 2020 року у Міжкафедральному тренінговому центрі пройшли навчання практичних навичок усі студенти випускних курсів та інтерни, проведено атестацію випускників, а також кілька десятків майстер-класів, тренінгів, ТУ для фахівців практичної охорони здоров'я.

Інформаційна політика університету спрямована не лише на диверсифікацію ризиків від можливого стороннього втручання, а й задоволення зростаючих потреб у діджиталізації освітніх, управлінських та організаційних процесів. Офіційний сайт ЗДМУ, що підтримується у шести мовних локаціях (українська, англійська, французька, іспанська, хінді та арабська), використовується для оперативного поточного та загального інформування користувачів і має вільний доступ для усіх відвідувачів. Також вільний доступ для користувачів забезпечують:

- сайт наукової бібліотеки ЗДМУ,
- сайт Університетської клініки ЗДМУ,
- сайт медичного коледжу ЗДМУ,
- сайт навчального відділу ЗДМУ,
- сайт відділу аспірантури і докторантури ЗДМУ (створений у 2020 р.)
- сайт просвітницького громадського проекту «Кроки до здоров'я»,
- сайт «Запорожского медицинского журнала»,
- сайт журналу «Патологія»,

- сайт журналу «Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики»,
- сторінки ЗДМУ у соцмережах,
- You-tube-канал університету.

В режимі реєстрованого доступу розміщені:

– всі навчальні матеріали, що використовуються у навчальному процесі, структуровані за кафедрами і розміщені на платформі електронних ресурсів кафедр;
– електронний журнал для студентів та батьків;
– наукові здобутки, розміщені в електронному репозитарії та електронній бібліотеці;
– онлайн-курси, розміщені на платформі edX;
– тестові програми, розміщені на платформах Ratos та ELEX;
– дистанційні курси, розміщені на платформі MOODLE.

В університеті активно створюються сайти кафедр, що дозволяє оперативно розміщувати і оновлювати повний пакет навчально-методичного забезпечення, відеолекції, проводити онлайн-вебінари, тестування, запис на відпрацювання занять.

У 2020 році створено 10 презентаційних відеороликів про спеціальності, яким навчають у ЗДМУ, Міжкафедральний тренінговий центр, Університетську клініку та фаховий медичний коледж.

Виконання держзамовлення

У 2020 р. закінчили ЗДМУ та отримали дипломи:

Медичні факультети:	
Лікувальна справа	270 (держзамовлення)
	205 (контракт)
Іноземні студенти	194 (контракт)
Педіатрія	57 (держзамовлення)
	49 (контракт)
Іноземні студенти	3 (контракт)
Стоматологія	4 (держзамовлення)
	58 (контракт)
Іноземні студенти	6 (контракт)
Технології медичної діагностики та лікування (бакалавр)	16 (контракт)
Технології медичної діагностики та лікування (магістр)	19 (контракт)
Всього	**881 студентів**
Фармацевтичні факультети:	
Фармація	115 (контракт) - денна форма
	378 (контракт) - заочна форма
Іноземні студенти	27 (контракт) - денна форма
Іноземні студенти	23 (контракт) – заочна форма
ТПКЗ	9 (контракт) - денна форма
ТПКЗ	26 (контракт) – заочна форма
Всього	**578 студентів**
Разом	**1459 студентів**

Медичний коледж, дипломи одержали:

Відділення «Сестринська справа»:	53 (контракт)
Відділення «Фармація»:	60 (контракт)
Разом	**113 студентів**

ВСТУПНА КАМПАНІЯ

У 2020 році ЗДМУ проводив набір на навчання за кошти державного бюджету (за державним замовленням) на відкриті конкурсні пропозиції: «Стоматологія», «Медицина», «Педіатрія», «Фармація промислова фармація» освітня програма «Фармація» та «Фізична терапія, ерготерапія» (бакалавр) на основі повної загальної середньої освіти.

Третій рік поспіль мінімальна кількість балів з другого та третього конкурсних предметів при вступі на спеціальності «Медицина», «Педіатрія» і «Стоматологія» становила – **не менше 150 балів**. Допускалися до участі у конкурсі вступники з конкурсним балом не менше 130 при вступі на спеціальність «Фармація, промислова фармація» (денна і заочна форми здобуття вищої освіти). У 2020 році був спільний широкий конкурс для відкритих (бюджетних) конкурсних пропозицій серед спеціальностей закладів вищої освіти підпорядкованих МОЗ та МОН України. Зменшення кількості заяв при вступі на бюджетні конкурсні пропозиції – до 5.

Незважаючи на демографічні та інші чинники, в умовах пандемії проведено якісний набір як на бюджетну, так і контрактну форми навчання, про що свідчать прохідні бали: **«Стоматологія»** – 194,106 (бюджет), 159,528 (контракт); **«Медицина»** – 154,530 (бюджет), 155,346 (контракт); **«Педіатрія»** – 166,464 (бюджет), 174,42 (контракт), «Фармація, промислова фармація» освітня програма **«Фармація»** – 185, 436 (бюджет), 131,682 (контракт), «Фізична терапія, ерготерапія» (бакалавр) – 182,376 (бюджет), 123,93 (контракт).

Медичні факультети:	
Медицина І курс	158 (держзамовлення)
	35 (контракт)
Медицина ІІ курс	80 (контракт)
Педіатрія ІІ курс	6 (контракт)
Педіатрія 1 курс	9 (держзамовлення)
	2 (контракт)
«Лабораторна діагностика» (магістр)	14 (контракт)
«Лабораторна діагностика» (бакалавр) 1 курс	31 (контракт)
Стоматологія 1 курс	5 (держзамовлення)
	53 (контракт)
Стоматологія ІІ курс	13 (контракт)
Фізична терапія, ерготерапія	4 (держзамовлення)
	75 (контракт)
Фізична терапія, ерготерапія ІІ курс	4 (контракт)
Медицина (іноземні студенти)	46 (контракт, англ.) березень
	33 (контракт)
	50 (контракт, англ.)
Стоматологія (іноземні студенти)	41 (контракт)
Всього:	**659**
Фармацевтичні факультети:	
Фармація І курс	4 (держзамовлення)
	96 (контракт
Фармація СП 1,5 р.н.	7 (контракт) – денна форма
ТПКЗ І курс	41 (контракт) – денна форма
Фармація ІІ курс	7 (контракт) – денна форма
Фармація І курс	196 (контракт) – заочна форма
Фармація СП 1,5 р.н.	25 (контракт) – заочна форма
ТПКЗ І, ІІ курс	37 (контракт) – заочна форма
Фармація (іноземні студенти І курс)	53 (контракт) – денна форма
	23 (контракт, англ.) – денна форма
Фармація (іноземні студенти І курс)	48 (контракт) – заочна форма
Всього:	**537**
Разом:	**1196**
І міжнародний ф-т для іноземних громадян	127
Разом:	**1 323**

Станом на 31.12.2020 р. студентів – 8646 особи, загалом здобувачів вищої освіти – 13679 особи.

Набір на навчання у Медичному фаховому коледжі ЗДМУ:

Спеціальність	План	Подано заяв		Конкурс		Зараховано
		2020	2019	2020	2019	
Сестринська справа (9кл)	60	51	57	0,9	0,95	46
Сестринська справа (11кл)	17	61	74	3,6	23,3	15
Фармація (9кл)	60	35	50	0,6	0,83	33
Фармація (11кл)	47	82	70	1,7	13,4	30
Всього по коледжу	**184**	**229**	**251**	**1,3**	**2,0**	**124**

Станом на 01.01.2021 р. у коледжі навчаються 373 студенти. Відділення «Сестринська справа» – 208 (контракт). Відділення «Фармація» – 165 (контракт).

III. Підготовка кадрів

У 2020 р. університет виконав план підготовки докторів та кандидатів наук: захищені 4 докторські, 19 кандидатських дисертацій та 16 дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. Атестаційна колегія МОН України затвердила 4 докторські та 16 кандидатських дисертацій. Атестаційною колегією МОН України і Вченою радою ЗДМУ затверджено 12 дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. На розгляді в експертних радах МОНУ знаходяться 2 докторські, 6 кандидатських дисертацій та 4 дисертації на здобуття ступеня доктора філософії, на розгляді у спеціалізованих вчених радах – 8 докторських та 12 кандидатських дисертацій. Всі очні аспіранти 4-го року навчання вчасно закінчили дисертації та подали їх до спеціалізованих вчених рад, 13 очних аспірантів та 3 здобувачі захистили дисертації на здобуття ступеня доктора філософії. Ефективність аспірантури – 100%.

В основу кадрового забезпечення навчального процесу покладено виховання науковців із власної молоді через студентське наукове товариство, аспірантуру, клінічну ординатуру. Станом на січень 2021 року в аспірантурі ЗДМУ навчається 126 осіб: 95 очних і заочних аспірантів, 31 прикріплений співробітник. У клінічній ординатурі – 83 клінічні ординатори (81 – іноземні громадянин). Закінчують навчання 2 групи перспективної молоді, з яких можуть обиратися майбутні науковці. На 5, 6 курсах створені 2 групи, які навчаються за спеціальним розкладом для поглибленого опанування навичками професійної і наукової роботи, біостатистики, англійської мови.

Згідно з перспективним планом підготовки науково-педагогічних кадрів, із січня 2021 р. виконується 32 докторські дисертації з 18 спеціальностей і 126 дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії з 30 спеціальностей.

Вчені ЗДМУ готують науково-педагогічні кадри вищої кваліфікації для України через спеціалізовані Вчені ради, а також через експертні ради МОН України. В 3-х спеціалізованих вчених радах ЗДМУ захищені 1 докторська та 13 кандидатських дисертацій: 1 докторська та 2 кандидатські дисертацій з технології ліків, організації фармацевтичної справи та судової фармації, 3 кандидатські дисертацій з фармацевтичної хімії та фармакогнозії, 1кандидатська дисертація з внутрішніх хвороб, 1 кандидатська дисертація з кардіології, 1 кандидатська дисертація з педіатрії, 1 кандидатська дисертація з нормальної анатомії, 1 кандидатська дисертація з патологічної анатомії, 3 кандидатські дисертації з патологічної фізіології.

У створених 16 спеціалізованих вчених радах для проведення разового захисту дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії захищено 12 дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю «Медицина», 1 дисертація – «Педіатрія» та 3 дисертації – за спеціальністю «Фармація, промислова фармація».

Членами Спеціалізованих рад МОН України із захисту кандидатських і докторських дисертацій є 58 професорів університету, троє професорів є членами Експертної ради МОН України з клінічної медицини.

Виправдовує себе програма «Підтримки здобувачів наукового ступеня та вченого звання у ЗДМУ», якою передбачено суттєве матеріальне стимулювання наукової роботи: під час успішного виконання кандидатських і докторських дисертацій підвищуються до 50 % розміри надбавки за складність і напруженість у праці і виплачено у 2019 р. - 1976,1 тис.грн., у 2020 р. – 2320,7 тис.грн.; за своєчасний (достроковий) захист дисертаційних робіт здобувачам та керівникам у 2019 р. виплачено премій на суму 299,5 тис. грн., у 2020 р. – 383,5 тис.грн.; за публікацію моностатей у наукових журналах ЗДМУ здобувачам наукового ступеня виплачені премії: у 2019 р. – 116,8 тис.грн., у 2020 р. – 100,6 тис.грн.; за успішне складання іспиту з іноземної мови на рівень В2, С1, С2 40 викладачів отримали премії по 5 тис. грн. (сумарно 200,0 тис. грн.). На реалізацію Програми витрачено 3004,8 тис. грн.

Станом на 01.01.2021 р. загальна кількість науково-педагогічних працівників – 798 осіб (на 01.01.2020 р. – 813 осіб), у тому числі: 127 докторів наук/професорів (2020 – 133) і 488 кандидатів наук (було 485), що складає 15,9% і 61,2% від загальної кількості.

Середній відсоток докторів і кандидатів наук – 73,56 %. За звітній період вибули з університету з різних причин 70 науково-педагогічних працівників, з них 11 докторів та 33 кандидатів наук; прибули 55 науково-педагогічних працівників, з них 1 доктор та 9 кандидатів наук.

Відсоток кафедр, які очолюють доктори наук, професори – 90 % (54 з 60 кафедр), кандидати наук очолюють 5 профільних кафедр (внутрішніх хвороб 2; загальної гігієни та екології; пропедевтичної та хірургічної стоматології, соціальної медицини, громадського здоров'я, медичного та фармацевтичного права; мікробіології, вірусології та імунології) і 1 непрофільну кафедру (мовної підготовки).

Професори і доценти пенсійного віку очолюють 24 кафедри (40%).

Загалом в університеті працює 22 % осіб пенсійного віку.

Невпинна поява сучасних технологій, зростання обсягу інформації про наукові винаходи, організація освітнього процесу в умовах пандемії COVID-19 за змішаною формою навчання з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі на основі MS Teams та оновлення законодавчої бази, вимагають постійного системного підвищення рівня знань, педагогічної майстерності, особистих можливостей науково-педагогічних працівників, а отже й постійного підвищення їх кваліфікації.

З 29.01.2020 р. по 24.06.2020 р. були проведені курси підвищення кваліфікації викладачів університету «Організація дистанційного навчання на платформі edX. Розробка та супровід онлайн курсів» для 58 науково-педагогічних працівників ЗДМУ.

На базі Центру дистанційного навчання та телемедицини Запорізького державного медичного університету були організовані також три дистанційно-очні цикли тематичного вдосконалення «Організація дистанційного навчання на основі хмарних сервісів MS Teams», на яких підвищили кваліфікацію 417 науково-педагогічних працівників. Під час проведення курсів був сформований профіль науково-педагогічного працівника, в якому відображається інформація, про підвищення кваліфікації в галузі інформаційних технологій, необхідна для подальшого дистанційного навчання на базі хмарних сервісів Microsoft.

Протягом року було організовано курси підвищення кваліфікації «Інноваційні педагогічні технології та психологічний супровід освітнього процесу в підготовці фахівців галузі «Охорона здоров’я» для 103 (у 2019 р. – 186) науково-педагогічних працівників на базі ЗДМУ за участю фахівців Запорізького Національного університету.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників здійснюється за напрямками: направлення у інші навчальні заклади та провідні клініки країни; проведення дистанційно-очних циклів на базі ЗДМУ «Організація дистанційного навчання на основі хмарних сервісів MS Teams»; проходження передатестаційних циклів, курси ЗДМУ – «Організація дистанційного навчання на платформі edX. Розробка та супровід онлайн курсів», курси для науково-педагогічних працівників з педагогіки «Інноваційні педагогічні технології та психологічний

супровід освітнього процесу в підготовці фахівців галузі «Охорона здоров'я» та іноземних мов. Протягом 2020 року підвищили свою кваліфікацію 822 (у 2019 р. – 797) науково-педагогічних працівника ЗДМУ. Взяли участь в міжнародних конференціях, тренінгах та конгресах 45 науково-педагогічних працівників ЗДМУ.

Постійна увага ректорату приділяється покращенню рівня професійної підготовки науково-педагогічних працівників. На виконання норм ст. 57 п. 9 Закону України «Про вищу освіту» та з метою надання й вдосконалення методичної допомоги молодим викладачам університету наказом ректора ЗДМУ в 2017 році розпочала свою роботу «Школа молодого викладача», започаткувавши нову форму підготовки викладачів. Наказом № 389 від 15.10.2020 р. «Про роботу «Школи молодого викладача ЗДМУ» продовжено її роботу, до якої залучено колективи кафедр суспільних дисциплін, культурології та українознавства, МФІНТ, співробітників навчально-методичного відділу та бібліотеки. Четверта група слухачів у кількості 12 осіб проходить навчання з 28 жовтня 2020 р. по 14 квітня 2021 р.

IV. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Наукові підрозділи ЗДМУ: НДІ медико-екологічних проблем, Інститут клінічної патології, навчальний медико-лабораторний Центр (НМЛЦ), відділ експериментальних досліджень з віварієм, сертифікаційно-випробувальна лабораторія парфумерно-косметичних товарів і товарів побутової хімії, редакційно-видавничий відділ наукової періодики, відділ аспірантури і докторантури, наукова служба, служба інноваційної діяльності та трансферу технологій, метрологічна служба, міжкафедральні наукові лабораторії.

У 2020 р. 60 кафедр, НМЛЦ і 2 НДІ університету виконували 86 НДР: 4 держбюджетні НДР, 64 ініціативних НДР і 8 госпрозрахункових НДР.

Фінансування наукової діяльності у 2020 р.

У 2020 році з державного бюджету на виконання НДР МОЗ України виділив 2 403,92 тис. грн.: 584,32 тис. грн. – для виконання фундаментальних досліджень (кафедра фармакології); 1 809,7 тис.грн. – для виконання прикладних розробок у сфері профілактичної та клінічної медицини (кафедра органічної та біоорганічної хімії, кафедра фізколоїдної хімії, кафедра природничих дисциплін для іноземних студентів та токсикологічної хімії), 9,9 тис.грн. – для сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності. (У 2019 р. з держбюджету виділено 2 238,64 тис.грн.).

За рахунок коштів спецфонду університет у 2020 р. виділив на фінансування науки 78 715,95 тис. грн.: 57 419,23 тис. грн. – на закупівлю наукового, лабораторного, діагностичного та навчального обладнання, 2 192,79т ис. грн. – на закупівлю реактивів і лабораторного посуду, 11 419,23 тис. грн. – на закупівлю комп'ютерів та послуг по її обслуговуванню, 3 309,11 тис. грн. – на закупівлю лабораторних меблів і кліток для тварин; 377,12 тис. грн. – на закупівлю лабораторних тварин та супутніх товарів; 3 487,89 тис. грн. – на поповнення бібліотечного фонду, 510,58 тис. грн. – на метрологію. За виконання госпрозрахункових робіт отримано 78,2 тис. грн. (використано 284,2 тис. грн.) (у 2019 р. – 467 192 грн.).

Сучасне обладнання придбане для кафедр:

- нервових хвороб – система ультразвукова діагностична MyLabAiphaeHDP (2 196 175 грн.);
- урології на суму 8 478 484 грн.: система ультразвукова діагностична MyLabSigma (1 498 000 грн.), плазмений вапоризатор (1 214 816 грн.), лапараскопічне обладнання для урології (5 765 668 грн.);
- факультетської хірургії – датчик SE3133 ендокавітальний (368 508 грн.)
- інфекційних хвороб – система ультразвукова діагностична LOGIO P9 (1 620 000 грн.);
- дерматовенерології та косметології з курсом дерматовенерології і естетичної медицини на суму 4 292 100 грн. придбано: коагулятор плазмовий хірургічний (1 594 300 грн.), дерматоскоп bodystudio ATBM Master (1 997 800 грн.), ультразвуковий сканер шкіри (700 000 грн.);
- фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізвиховання і здоров'я – апарат ударно-хвильової терапії Мастерпульс МР200 (821 655 грн.);

– загальної гігієни та екології – скануючий класифікатор наночасток NanoScan SMPS Nanoparticle Sizer Model 3910 (1 980 000 грн.);

– сімейної медицини, терапії, кардіології та неврології ФПО – стимулятор магнітний "Нейро-МС/Д"(комплектація терапевтичний розширений) (1 771 500 грн.);

– анестезіології та інтенсивної терапії на суму 3 305 002, 09 грн. придбано: апарат інгаляційний (2 400 000,37 грн.), монітор пацієнта М50 з 1 годинним акумулятором (180 000,75 грн.), апарат штучної вентиляції легень MONNALT60 (725 000,97 грн.);

– онкології та онкохірургії – мамограф (3 988 960 грн.);

– технології ліків – лабораторний комплекс для вимірювання реологічних параметрів (2 916 600 грн.);

– медицини катастроф, військової медицини та нейрохірургії – відеобронхоскоп (1 118 021 грн.);

– терапевтичної, ортопедичної та дитячої стоматології на суму 1 130 457,60 грн. придбано: цифровий інтраоральний сканер (593 808,41 грн.), прилад для діагностики оклюзії (102 313,08 грн.), артикулятор для функціональної діагностики (126 719,63 грн.), бінокуляри з інтегрованими лінзами (40 178,33 грн.), бінокулярний збільшувач з освітлювачем (34 579,44 грн.), автоматичний депозитор з комп'ютерною звітністю (232 861,68 грн.);

– факультетської педіатрії – УЗД з датчиком (1 665 000 грн.);

– дитячих хвороб – УЗД з датчиком (1 665 000 грн.);

– анатомії людини, оперативної хірургії та топографічної анатомії – ветеринарна ультразвукова діагностична система (857 080 грн.).

– міжкафедрального тренінгового центру – навчальне обладнання на суму 668 280 грн.: електрокардіограф портативний Heart Screen 112C-1 (KHS112C-1) (308 880 грн.) та дефибрилятори (359 400 грн.)

У 2020 р. у сфері наукової діяльності:

– введено в експлуатацію реконструйований Лабораторний корпус з віварієм, обладнаний сучасним обладнанням.

– створено відділ експериментальних досліджень з віварієм, для якого на суму 3 693 860 грн. придбано сучасне обладнання, експериментальна операційна, лабораторні меблі і клітки для лабораторних тварин.

– відкрита нова міжкафедральна лабораторія експериментальної морфології, для якої на суму 701 445 грн. придбані лабораторні меблі.

– з 1 вересня за конкурсом в очну PhD аспірантуру зараховано 17 осіб з денною (12 – з МЕДИЦИНИ, 2 – з СТОМАТОЛОГІЇ, 2 – з ПЕДІАТРІЇ, 1 – з ФАРМАЦІЇ) та 5 осіб – з вечірньою формою навчання (3 – з МЕДИЦИНИ, 1 – з ФАРМАЦІЇ).

– станом на січень 2021 р. за даними Web of Science індекс Гірша ЗДМУ дорівнює 21 (за 1610 публікаціями Web of Science і з середнім числом цитування документа 3). За даними Scopus індекс Гірша ЗДМУ дорівнює 16 за 312 публікаціями.

Всього за результатами наукової діяльності у 2020 р. отримано 22 патенти України: 1 патент на винахід і 21 на корисну модель (2019 р. – 41), (в т.ч. за держбюджетною темою - 1 патент на корисну модель); отримано 1 свідоцтво про реєстрацію авторського права, подано 8 заявок на корисні моделі; до галузевого Реєстру подано 9 нововведень; видано 10 інформаційних листів; 23 монографії і 17 підручників (з яких 1 – з грифом МОН; МОЗ – 2; Вченої ради – 13, без грифів – 9); опубліковано 1493 статті і тези (в т.ч. 54 статті у виданнях, які входять до Scopus та 123 – у виданнях, які входять до Web of Science Core Collection); видано 16 навчальних та навчально-методичних посібників; в навчальний, лікувальний та діагностичний процеси впроваджені результати 26 нововведень з Реєстру 2018-2020 рр. та 23 інформаційних листів; проведено 7 Всеукраїнських науково-практичних конференцій.

В **Інституті клінічної патології людини** пріоритетними були молекулярно-генетичні та імуногістохімічні дослідження інвазивних властивостей раку підшлункової залози та кишківника. З використанням сучасних імуногістохімічних, гістохімічних і патогістологічних методик виконано 6 289 досліджень біопсійно-операційного матеріалу у 986 хворих. Виконано

717 імуногістохімічних досліджень для PhD-аспірантів. Виконані фрагменти 2 ініціативних НДР, 2 докторських і 4 кандидатських дисертацій з патологічної анатомії та клінічних дисциплін.

В **НДІ медико-екологічних проблему** 2020 році робота з токсико-гігієнічних досліджень хімічних речовин та промислових відходів підприємств м. Запоріжжя та Запорізької області не проводилась у зв'язку з закінченням терміну акредитування лабораторії. Ведеться робота з підготовки матеріалів для акредитування лабораторії по виконанню санітарно-гігієнічних та фізіолого-еогономічних досліджень.

У **Навчальному медико-лабораторному центрі (НМЛЦ)** університету виконувались фрагменти 1 держбюджетної науково-дослідної роботи (каф. фармакології), 43 ініціативних НДР кафедр університету, фрагменти 9 докторських та 48 кандидатських дисертацій. Співробітником НМЛЦ захищена 1 кандидатська дисертація.

Для 57 дисертаційних та 43 науково-дослідних робіт виконано: 8900 імуноферментних досліджень біохімічних маркерів у сироватці крові та гомогенатах тканин; 920 досліджень біохімічних маркерів і маркерів оксидативного стресу у сироватці крові та гомогенатах тканин; 1700 комп'ютерно-морфометричних досліджень зразків тканин; 250 досліджень 50 зразків тканин методом ПЛР; 650 досліджень протимікробної активності 162 новосинтезованих хімічних речовин та 18 лікарських засобів; 1420 ПЛР-діагностичних досліджень на коронавірусну інфекцію COVID-19.

Виконано доклінічне дослідження специфічної активності, показників загальної та специфічної токсичності лікарських засобів згідно вимог Державного фармакологічного центру МОЗ України:

- нового оригінального лікарського препарату «Гіпертріл - 1% розчин для ін'єкцій» (антигіпертензивний і антиангінальний препарат);
- таблеток для розсмоктування у композіції тіотриазоліну та декаметоксину;
- свічок у композіції тіотриазоліну і декаметоксину;
- 1% інтраназального гелю, що містить пептид антагоніст IL-1b;
- інтраназального гелю «Ноопепт»;
- таблеток для розсмоктування у композіції тіотриазоліну та ГАМК.

Для нових сполук, синтезованих у лабораторіях фармацевтичного факультету, проведено: 140 стандартних функціональних визначень гострої і хронічної токсичності; 480 тестів на види специфічної біологічної активності; 1650 визначень УФ- і ІЧ-спектральних складових новосинтезованих органічних сполук; 1060 аналітичних операцій щодо встановлення елементного складу 162 новосинтезованих органічних сполук; 1100 визначень хромато-мас-спектрів хімічних речовин; 350 визначень ПМР спектру та температури плавлення новосинтезованих хімічних речовин.

У грудні 2020 р. завершено виконання:

- 1 прикладної держбюджетної НДР з пріоритетного напряму «Конструювання та технології створення нових лікарських засобів на основі спрямованого дизайну біологічно активних речовин та використання наноматеріалів»: «Спрямований пошук протизапальних агентів серед конденсованих та спіро-конденсованих похідних хіназоліну», (термін виконання 2018-2020 роки), науковий керівник – проф. С.І.Коваленко.

За результатами виконаної НДР отримано 2 патенти України на корисну модель, опубліковано 13 наукових статей (3 з яких опубліковано у фахових наукових видання України, 10 – у журналах, що входять до міжнародних наукометричних баз даних Scopus, WoS) та 7 тез доповідей у матеріалах з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій. В рамках НДР захищено 1 докторську дисертацію, 1 кандидатську дисертацію та 1 дисертацію доктора філософії. Результати дослідження впроваджено в роботу вищих навчальних закладів та роботу підприємств фармацевтичної галузі.

- 8 ініціативних кафедральних науково-дослідних робіт:

– НДР кафедри госпітальної педіатрії«Активність ендогенних антимікробних пептидів у дітей з гострими та рецидивуючими захворюваннями органів дихання» (н.керівник НДР проф. Леженко Г.О.). За результатами роботи отримано 4 патенти на корисну модель, опубліковано 13 статей у наукових виданнях (в т. ч. 5 – у журналах, що входять до міжнародних

наукометричних баз та 3 – у закордонних виданнях), 13 тез. Захищена 1 дисертація на здобуття ступеня доктора філософії. Нові результати впроваджено в практичну діяльність педіатричних, пульмонологічних, інфекційних відділень КЗ «Дніпропетровська ОДКЛ» ДОР м. Дніпро, Дитяча клінічна лікарня № 9 Подільского району м. Київ, Вінницька обласна клінічна лікарня м. Вінниця, КНП «Областна дитяча клінічна лікарня» ХОР м. Харків, КП Полтавська обласна дитяча клінічна лікарня» ПОР м. Полтава, КМУ «Обласна дитяча клінічна поліклініка» ЧОР м. Чернівці, КУ «Одеська обласна дитяча клінічна лікарня» ООР м.Одеса, а також у навчальний процес на кафедрі госпітальної педіатрії Запорізького державного медичного університету, кафедрі педіатрії та медичної генетики Буковинського державного медичного університету, кафедрі педіатрії №1 з пропедевтикою та неонатологією Української медичної стоматологічної академії МОЗ України.

– НДР кафедри акушерства та гінекології «Акушерські та перинатальні аспекти перебігу вагітності і пологів у жінок с супутньою патологією: прогнозування, лікування та профілактика» (н.керівник проф. Круть Ю.Я.). За результатами роботи видано 2 інформаційних листи, отримано 1 патент на корисну модель, видано 3 монографії, опубліковано 123 статті (в т. ч. 35 – в закордонних виданнях) та 77 тез (в т.ч. 25 – у закордонних виданнях). Захищена 1 докторська та 2 кандидатські дисертації. Виконуються 1 докторська та 5 дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. Нові результати впроваджені в практичну діяльність ДУ «Інститут педіатрії, акушерства та гінекології імені академіка О.М. Лук'янової НАМН України» м. Київ, перинатальних центрів та пологових будинків м. Вінниця, м. Запоріжжя, м. Дніпро, м. Київ, м. Маріуполь, м. Одеса, м. Полтава, м. Суми, м. Тернопіль, м. Харків, м. Херсон, клінічного санаторію «Великий Луг» м. Запоріжжя та санаторію «Високий» Харківської області, смт. Високий, а також у навчальний процес на кафедрах акушерства та гінекології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, Запорізького державного медичного університету, ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», ДЗ «Запорізька медична академія МОЗ України», Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького, Медичного інституту Сумського державного університету, Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, Одеського національного медичного університету, Тернопільського державного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського, Харківського національного медичного університету, Харківської медичної академії ПО.

– НДР кафедри дитячої хірургії та анестезіології«Діагностика та лікування вроджених вад розвитку шлунково-кишкового тракту, сечовивідної системи, опорно-рухового апарату та раньового процесу у дітей» (н.керівник проф. Спахі О.В.). За результатами до Реєстру галузевих нововведень включено 1 нововведення; отримано 1 патент на винахід та 5 патентів на корисну модель; опубліковано 17 статей у фахових виданнях та 19 тез. Захищено 2 кандидатські дисертації. Нові результати впроваджені в практичну діяльність хірургічних відділень КУ «Запорізька обласна клінічна дитяча лікарня» ЗОР, КУ «Запорізька міська багатопрофільна дитяча лікарня №5», КЗ «ДМДКЛ №2», м. Дніпро.

– НДР кафедри аналітичної хімії «Застосування фізико-хімічних методів в аналізі лікарських речовин, що містять в своїй структурі аміногрупу, фенольний гідроксил, та інших» (н.керівник проф. Васюк С.О.). За результатами роботи до реєстру нововведень включено 3 нововедення; отримано 6 патентів на корисну модель, опубліковано 31 статтю (в т.ч. 14 – у закордонних фахових виданнях, 6 – у журналах, що індексуються наукометричними базами Web of Science та/або Scopus, 15 – у фахових наукових виданнях України, 2 – у збірниках) та 42 тези (в т.ч. 5 – у закордонних виданнях). Захищено 2 кандидатські дисертації, виконується 2 дисертації на здобуття ступеня доктора філософії. Нові результати досліджень впроваджено в науково-педагогічний процес кафедр фармацевтичного профілю Запорізького державного медичного університету, Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського, Національного фармацевтичного університету, Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика.

– НДР кафедри іноземних мов «Лінгвістична та педагогічна парадигми у формуванні іншомовної комунікації студента медичного вузу» (н.керівник доц. Гордієнко О.В.). За результатами роботи видано 1 монографію; опубліковано 40 статей (в т.ч. 11 – у закордонних виданнях) та 41 тезу (в т.ч. 7 – в закордонних виданнях). Захищено 2 кандидатські дисертації. Виконується 1 докторська та 3 дисертації на здобуття ступеня доктора філософії. Нові результати досліджень використовуються при читанні теоретичних курсів із загального мовознавства, латинської мови, теорії міжкультурної комунікації, спецкурсів із лінгвокультурології та лінгвокогнітивістики, а також на заняттях з латинської текстології, герменевтики, культурології античного світу; в розробленні та впровадженні в практику ВМНЗ психолого-педагогічного семінару «Моделювання професійно-орієнтованого освітнього середовища в медичному ВНЗ»; програми круглих столів на тему «Професійна культура спілкування майбутніх лікарів як складова професійної придатності»; педагогічних читань «Формування діалогічної культури спілкування майбутніх лікарів» для викладачів ВМНЗ. Впроваджено в освітній процес ВМНЗ спецкурс «Основи формування професійної культури спілкування майбутнього лікаря».

– НДР кафедри соціальної медицини, громадського здоров’я, медичного та фармацевтичного права «Наукове обґрунтування оптимізації системи надання медичної допомоги різних рівнів дорослому населенню в аспекті регіону» (н.керівник проф. Клименко В.І.). За результатами роботи видано 1 методичні рекомендації МОЗ України; опубліковано 19 наукових статей (в т.ч. 5 – у закордонних виданнях) та 16 тез (в т.ч. 3 – у закордонних виданнях). Захищена 1 кандидатська дисертація, виконується 1 дисертація на здобуття ступеня доктора філософії. Нові результати досліджень впроваджені в практичну діяльність медичних закладів Запорізької області: КЗ «Центр ПМСД №10 ЗМР», КЗ «Центр ПМСД №6 ЗМР», «Міська стоматологічна поліклініка №2», КУ «Обласний медичний центр серцево-судинних захворювань», ПП «Стоматологічний Центр «Металокераміка», а також у навчальний процес на кафедрах: соціальної медицини, організації охорони здоров'я та медичного правознавства Івано-Франківського національного медичного університету; соціальної медицини, економіки та охорони здоров'я Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького; сімейної та соціальної медицини Медичного інституту Сумського державного університету; соціальної медицини, організації і економіки охорони здоров'я з медичною статистикою Тернопільського державного медичногоуніверситету ім. І.Я. Горбачевського; громадського здоров'я Ужгородського національного університету; хірургічної та терапевтичної стоматології «ДЗ Запорізька медична академія післядипломної освіти».

– НДР кафедри медицини катастроф, військової медицини та нейрохірургії«Профілактика, діагностика і лікування неспецифічних гнійно-запальних захворювань легень та плеври» (н.керівник проф. Перцов В.І.). За результатами роботи отримано 1 патент на корисну модель; опубліковано 19 статей (в т.ч. 6 – у виданнях, що входить до міжнародних наукометричних баз) та 19 тез. Захищена 1 кандидатська дисертація. Виконується 1 докторська дисертація. Нові результати досліджень впроваджено в практичну діяльність відділень торакальної хірургії КУ «Міська клінічна лікарня екстреної та швидкої медичної допомоги м. Запоріжжя», КЗ «Дніпропетровська міська клінічна лікарня №16», КЗ «Херсонський обласний протитуберкульозний диспансер», КЛПЗ «Чернігівська обласна лікарня», Криворізької міської клінічної лікарні № 2.

– НДР кафедри клінічної фармації, фармакотерапії, фармакогнозії та фармацевтичної хімії «Фармакологічна активність нових похідних п’яти - та шестичленних азагетероциклів і препаратів природного походження та маркетингові дослідження фармацевтичного ринку України» (н.керівник проф. Білай І.М.). За результатами роботи отримано 2 патенти на корисну модель, видано 1 інформаційний лист, видано 1 посібник МОН, МОЗ, опубліковано 81 наукову статтю (в т.ч. 8 – у закордонних виданнях) та 59 тез (в т.ч. 5 – у закордонних виданнях). Захищена 1 кандидатська дисертація, виконуються 3 дисертації на здобуття ступеня доктора філософії. Результати НДР впроваджені в науково-педагогічний процес кафедри клінічної фармації, фармакотерапії, фармакогнозії та фармацевтичної хімії, природничих дисциплін для іноземних

студентів та токсикологічної та хімії ЗДМУ, кафедри фармакології та клінічної фармакології ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України».

З січня 2021 р. виконуються 3 держбюджетні НДР, 56 ініціативних НДР та 6 госпрозрахункових НДР.

Фахові журнали ЗДМУ

Наукометрична база Web of Science, у яку включені два наукові журнали університету – «Запорожский медицинский журнал» та «Патологія», додала 130 статтей, опублікованих в «Запорожском медицинском журнале» (всього у профілі журналу 818 статтей за 2015-2020 роки), та 39 статей журналу «Патологія» (всього у профілі журналу 336 статей за 2015-2020 роки).

До редакцій журналів впродовж року надійшли 439 статей, опубліковано 258, відхилено 138 статті. Відхилена кожна третя стаття.

Журнали ЗДМУ включені до бібліотек більш як 120 університетів світу, зокрема Єльського, Кембріджського і Стенфодрського, а також Université de Bordeaux, Wroclaw Medical Uniwersity, University of New Brunswick, Brooklyn College, Toronto Public Library, Colorado State University, University of Wyoming Libraries, CSU-Pueblo Library, University of Victoria Libraries, Auckland University of Technology Library, University of Canterbury Library, Red Universia, Queensland University of Technology, University of Queensland, Charles Sturt University Library, National Taiwan Normal University Library, Masader – Oman Virtual Science Library, The University of Reunion Island, NCCU Library National Cheng-chi University Library Taipei, Vietnam National University, Stanford University, University of Pennsylvania та інших.

У Директорію журналів відкритого доступу (DOAJ), завантажено 131 статтю «Запорожского медицинского журнала» (у профілі 1181), 60 статей журналу «Патологія» (у профілі 564 статті) та 64 статті журналу «Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики» (у профілі 448 статей). Присутність профілів журналів у DOAJ підвищує помітність публікацій для пошуковиків та наукометричних баз, впливає на цитованість.

V. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Підготовка висококваліфікованих кадрів для зарубіжжя є важливим напрямком діяльності університету. Цьому сприяє активна інформаційно-іміджева робота з рекламування. Популяризації університету, інформуванню абітурієнтів, студентів та їхніх батьків щодо подій в університеті, умов вступу та навчання у ньому сприяє офіційний WEB-сайт, який ведеться, окрім української, англійською, французькою, іспанською, арабською мовами та хінді. На сайті постійно оновлюються розділи щодо міжнародного співробітництва та міжнародних проєктів, а також рекламна інформація для залучення студентів на навчання. На англомовній версії сайту функціонує окремий розділ щодо умов вступу до ЗДМУ. Постійно оновлюється сторінка ЗДМУ на сайті Українського державного центру міжнародної освіти.

Також розроблені та розповсюджені рекламно-інформаційні матеріали в он-лайн форматі англійською мовою у вигляді електронної брошури.

На території студентського містечка працюють 12 вебкамер, які здійснюють цілодобову онлайн-трансляцію на університетському каналі Youtube, перекладені англійською мовою відео-ролики про університет, спеціальності та підрозділи.

Впізнаваність ЗДМУ також підвищується завдяки участі у різноманітних міжнародних рейтингах. Цього року університет брав участь у Multirank, QS, THE.

Постійний контингент іноземних студентів в університеті є результатом системної роботи із перевіреними зарубіжними партнерами. На сьогодні університет має контракти з 18 фірмами щодо набору іноземних громадян на навчання, з них 4 договори укладені у 2020 р.

Рекламна компанія з набору іноземних громадян на навчання відбувається комплексно у декількох напрямках та у декілька етапів. Співробітники ЗДМУ проводять роз'яснювальні зустрічі, лекції та вебінари з кандидатами на навчання та їхніми батьками в он-лайн режимі, та в офф-лайн режимі у країнах набору громадян на навчання, зокрема Індії, Шрі-Ланці, Марокко. Для обраних студентів спеціально розроблюються ознайомлюючі бесіди та підготовчі курси, проводяться анкетування щодо профорієнтації, побажань стосовно напрямків та особливостей навчання.

З метою знайомства абітурієнтів з Марокко з університетом і мовою навчання, з 1 липня 2020 р. реалізовано проєкт «Дистанційне навчання в центрі підготовки іноземних громадян». Розроблений пакет фото і відео матеріалів з корисною інформацією про ЗДМУ, вступний міні-онлайн курс з української мови. Сторінкою проєкту зацікавилися понад 1000 учасників.

Організований та проведений ознайомлювальний курс, спрямований на формування уявлення про специфіку майбутньої навчальної діяльності, для кандидатів на навчання з Індії. Серед навчальних дисциплін курсу визначено анатомію; медичну біологію; медичну фізику; хімію; українську мову та країнознавство. Для реалізації курсу використовували програмну оболонку MSTeams.

У 2019-2020 н.р. на І та ІІ міжнародних факультетах навчалися понад 2977 іноземних громадян із 37 країн світу. На навчання зараховано 972 іноземних громадянина, з них 225 осіб – на І міжнародний факультет (довузівський етап навчання), 747 осіб – на ІІ міжнародний факультет. Пріоритетний напрям – навчання англійською мовою (навчаються 1561 особа). На етапі післядипломної освіти в 2019-2020 навчальному році навчалися 74 іноземних громадяни (клінічна ординатура). 263 іноземні студенти успішно завершили 2019-2020 н.р. у дистанційному режимі.

Окрім традиційної рекламної кампанії та форми на офіційному сайті ЗДМУ, для залучення іноземців на навчання розробляється електронна платформа.

Симуляційні технології активно використовуються для навчання іноземних громадян. У лютому 2020 року були проведені практичні заняття з використанням стандартизованого пацієнта (BodyInteract), ЕКГ та базовою серцево – легеневою реанімацією для іноземних студентів 6-го курсу з англійською мовою навчання.

Влітку 2020 *р.* для 680 індійських студентів проводилися дистанційні навчання індійськими викладачами з метою підготовки їх до складання екзаменів у Медичній раді Індії. Проводились телеконференції з різних аспектів медицини з колегами з країн Європи.

Співпраця в галузі науково-дослідницької роботи

Налічується 57 діючих договорів про співпрацю з іншими іноземними університетами та науковими закладами: Віденською приватною клінікою «Corin-Austria» GmbH, Віденським медичним університетом (Австрія), Білоруським ДМУ, Вітебським ДМУ, Гродненським ДМУ (Білорусь), Медичним університетом у м. Пловдив (Болгарія), Університетом Святого Георга в Лондоні (Великобританія), Медичним інститутом ім. Меграбяна, Єреванським університетом «Айбусак» (Вірменія), Університетом ім. Аристотеля (Греція), Медичним університетом ім. Давида Твілдіані, Державним університетом Акакія Церетелі, Тбіліським ДМУ, Університетом Кутаїсі (Грузія), Талліннським коледжем охорони здоров'я (Естонія), Західно-Казахстанським ДМУ, АТ «Медичний університет Астана», Карагандинським ДМУ (Казахстан), Університетом Нікосії (Кіпр), Ризьким університетом ім. Пауля Страдіня (Латвія), Вільнюським університетом, Університетом медичних наук, Університетом Витовта Великого (Литва), Державною установою «Державний медичний і фармацевтичний університеті м. Миколи Тестеміцану» (Молдова), Медичним університетом у Білостоку, Вроцлавським медичним університетом (Польща), ВНЗ Нойбранденбурга, Університетом прикладних наук (Німеччина), Канадським коледжем англійської мови, Канадор Коледжем (Канада), National Cancer Institute, National Institute of Health (США), Університетом прикладних та природничих наук (Колумбія), Університетом штату Амазонас (Бразилія), Університетом в Самсуні, Університетом «Анкара», Університетом Ондокуз-Майіс (Туреччина), Андижанським ДМІ, Бухарським державним медичним університетом імені Абу Алі ібн Сіно (Узбекистан), Фондом Merieux (Франція), Університетом Острави, Центральним інститутом науки та технології (Шрі-Ланка) та низкою інших закладів. В рамках цих договорів відбуваються стажування, спільні науково-дослідні проєкти та конференції студентів, магістрантів, аспірантів, викладачів.

Із закладами освіти Канади, Вірменії, Литви, Узбекистану та Індії планується розробка програм спільного навчання та подвійного диплому із використанням дистанційних технологій.

ЗДМУ є членом міжнародних та всеукраїнських асоціацій: Великої хартії університетів (Magna Charta Universitatum), Всеукраїнської молодіжної організації студентів-медиків (UMSA),

Європейського товариства кандидатських досліджень в галузі біомедицини та охорони здоров'я ORPHEUS, Студентської національної медичної асоціації (SNMA), Європейської медичної студентської асоціації (EMSA), Європейської фармацевтичної студентської асоціації (EPSA).

У грудні 2020 року Адміністрація Асоціації МагнаХарта запросила Запорізький державний медичний університет взяти участь в одному із вебінарів, присвяченому сприянню тривалого розвитку: «Роль вищої освіти – плани, прогрес та цінності». Вебінар відбувся в онлайн форматі через платформу Zoom.

У березні 2020 року ЗДМУ став членом Національного інформаційного центру академічної мобільності ENIC UKRAINE – UaReNet. У липні 2020 року університет приєднався до Міжнародної стоматологічної студентської Асоціації – IADS.

Щорічно до університету надходить понад 100 запитів про підтвердження факту навчання, переважно з таких країн: США, Канада, Ізраїль, Індія, ОАЕ, Норвегія, Польща, Чехія. Визнання документів про освіту здійснюється через Electronic Credentials Verification (ECV) – електронну систему підтвердження документів про освіту Комісії з питань освіти випускників іноземних медичних навчальних закладів (ECFMG) (112 підтверджень за 2020 р.).

Протягом року виконувалися міжнародні програми і стажування спеціалістів за грантами у сфері науково-педагогічного, науково-дослідного й інформаційного співробітництва. Науковці університету є членами чисельних Міжнародних наукових академій і товариств: Міжнародної Академії патології, Нью-Йоркської академії, Європейської асоціації з серцевої недостатності (ESC), Європейської Асоціації кардіологів, Європейської асоціації з атеросклерозу і серцево-судинної біології (ESC), Європейської асоціації з кардіоваскулярної профілактики і реабілітації (ESC), Європейської асоціації з догляду за гострою серцево-судинною недостатністю (ESC), Європейського товариства з гіпертонії (ESH), Європейської асоціації з профілактичної кардіології (EAPS), Європейської асоціації ревматологів, Міжнародної лінгвістичної Асоціації, Міжнародного товариства з патофізіології, Європейського товариства патологів, Всесвітньої асоціації медицини катастроф, Американської асоціації урологів, Європейської асоціації урологів, Європейської асоціації радіологів, Європейського товариства трансплантації, Асоціації фармацевтичних хіміків світу, Європейського респіраторного товариства (ERS), Європейській асоціації акушерів-гінекологів, Європейської Федерації експериментальної морфології, Європейської ревматологічної асоціації, Європейської асоціації сімейних лікарів, Європейського панкреатологічного клубу (EPC), міжнародньої асоціації панкреатології (IAP), Європейської асоціації ендоскопічної хірургії (EAES), Європейської асоціації черезпросвітньої хірургії (EATS), Європейської асоціація гастроінтестінальних ендоскопістів (ESGE), міжнародньої ендоскопічної організації (WEO), Європейської академії викладачів загальної практики, Європейської спілці медичних онкологів, Європейської асоціації хірургічної онкології (ESSO), Європейської спілки торакальних хірургів, Європейської мережі аероалергенного спостереження (EAN), Європейського агробіологічного товариства (EAS), Європейського товариства з захворювань сітківки ока (VRS), Європейського товариства катаральних і рефракційних хірургів (ESCRS), Європейської асоціації кардіоваскулярної візуалізації, Європейського товариства ендокринологів, Європейського товариства дослідників цукрового діабету (EASD), Європейської академії алергії і клінічної імунології (EAACI), Європейської асоціації дитячих інфекційних хвороб (ESPID), Європейського товариства вивчення вільних радикалів, Європейської асоціації анестезіологів, Європейської асоціації гематологів, Європейської академії викладачів загальної практики – сімейної медицини (EURACT), European Shakespeare Research Association (ESRA), Linguistic Association of Canada and the United States, American Folklore Society, Європейського товариства наратологів (ENN). Науковці університету підтримують міжнародні зв'язки з вченими Брістольського університету (Великобританія), Інституту хімічної токсикології штату Каліфорнія (США), Асоціації ортопедів-травматологів Німеччини, Ягеллонського університету в Кракові (Польща), Сілезького технологічного університету (Польща), Університету прикладних наук Нойбранденбурга (Німеччина), National Cancer Institute, NIAID, Southern Research Institute, NINDS (NIH, Bethesda, Maryland, USA).

Міжнародна академічна мобільність

У лютому 2020 р. з просвітницькою місією у ЗДМУ побували представники програми імені Фулбрайта в Україні разом зі студенткою із США.

Цього ж місяця співробітник ЗДМУ відвідав університет Вітовта Великого у м. Каунас (Литва) для налагодження співпраці.

У березні 2020 р. 9 студентів ЗДМУ взяли участь у міжнародній студентській конференції у Варшаві.

У 2020 році співробітники ЗДМУ взяли участь в он-лайн стажуваннях багатьох закладів освіти, серед них Північний університетський центр у Бая-Маре (2 викладачі), Університет «Civitas» (1 викладач), Куявський університет у Влоцлавеку (2 викладачі).

У вересні 2020 р. 13 викладачів ЗДМУ були відібрані для проходження он-лайн стажування з курсу «Медична допомога новонародженим» від Чеського центру у Києві.

З 2019 р. ЗДМУ бере участь в проєкті DEEPRAFT фармацевтичної компанії Pfizer, Inc. «DeepRaft: Навчання лікарів, підвищення обізнаності пацієнтів щодо фібриляції передсердь і венозної тромбоемболії» (країни учасниці – Греція, Грузія, Казахстан, Україна – забезпечує навчання лікарів, а також підвищення обізнаності пацієнтів щодо фібриляції передсердь і венозної тромбоемболії на базі розроблених 2 кейсів (для лікарів) та 10 вігнетів (для пацієнтів) з віртуальними пацієнтами. За час реалізації проєкту відбулося 9 он-лайн зустрічей, 4 з них – у 2020 р. В рамках проєкту проводились конференції для хворих на фібриляцію передсердь та тромбоз глибоких вен нижніх кінцівок. Учасники проєкту від ЗДМУ провели бесіди з близько 100 пацієнтами щодо ризиків та шляхів вирішення цих медичних недугів у кардіологічних відділеннях КНП «Міська лікарня екстреної та швидкої медичної допомоги» ЗМР, КНП «Міська лікарня №6» ЗМР та КНП «Обласний медичний центр серцево-судинних захворювань» ЗОР. У 2020 р. у жовтні відбулася он-лайн конференція для лікарів та стейкхолдерів з ФП та ВТЕ (близько 30 учасників). Інформацію про хід виконання міжнародного проекту DeepRaft оприлюднено в матеріалах XXI Національного конгресу кардіологів України (Київ, 22-25 вересня 2020 р.).

З жовтня 2020 р. ЗДМУ є учасником грантової програми Фонду цивільних досліджень та розвитку США «Створення туберкульозного (ТБ)-порталу випадків захворювання мікобактеріями туберкульозу в Україні».

Навесні 2021 заплановано обмін 12 студентами 2 курсу із Буковинським державним медичним університетом в рамках вигранного у травні 2020 р. гранту програми Студентська академічна мобільність (SAM) програми Дім Європи, що фінансується Європейським Союзом.

ЗДМУ отримав позитивне рішення щодо заявки у міжнародній програмі Горизонт 2020 із виготовлення та використання індивідуалізованих протезів із залученням сучасних технологій «Персоналізовані біоінженерні скаффолди для остеохондральної регенерації, отримані методом адитивного виробництва з покращеними властивостями поверхні». Мета проєкту – розробити інноваційну стратегію персоналізованої корекції уражень кістково-хрящових з'єднань за допомогою нових двофазних металевих/полімерних каркасів, отриманих методом адитивного виробництва з покращеними властивостями поверхні з впровадженням методів тканинної інженерії.

Діяльність за програмою Erasmus+КА1

У рамках програми Erasmus + укладені договори на 2020-2023 рр. про обмін студентами і викладачами з в м. Самсун – Ондокуз Маїз університетом (Туреччина).

У лютому-березні 2020 р. вперше відбулася студентська мобільність в рамках Еразмус+ у Талліннському медичному коледжі.

Університет взяв участь у підготовці та очікує результатів щодо заявок на програми обміну Фулбрайт (Америка), SES (Німеччина), Mitacs (Канада).

Навесні 2020 р. на базі Міжкафедрального тренінгового центру Запорізького державного медичного університету готувався захід «Virtual Patient Challenge for Foreign Students – клінічні змагання у віртуальному середовищі для іноземних студентів». До участі були запрошені іноземні студенти всіх українських медичних навчальних ЗВО. Однак через пандемічну ситуацію запланований захід був перенесений на наступний навчальний рік.

VI. Виховна робота

Усі структурні підрозділи медичного університету спрямовують свої зусилля на реалізацію ст. 26, п.4. Закону України «Про вищу освіту», згідно з якою одним із основних завдань вищого навчального закладу є «формування особистості шляхом патріотичного, правового, екологічного виховання, утвердження учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності, здорового способу життя, вміння вільно мислити та самоорганізовуватися в сучасних умовах». Методичне забезпечення та координація виховної роботи в ЗДМУ здійснюється радою з гуманітарної освіти та виховної роботи.

Цьогорічна пандемія коронавірусної інфекції внесла свої корективи практично у всі сфери діяльності, але виховна робота в університеті здійснюється комплексно і охоплює усі напрямки, що загалом впливає на формування гармонійної особистості.

Особливу увагу університет приділяє **національно-патріотичному вихованню** студентської молоді. Значну роль у формуванні національно-патріотичної свідомості, особливо в наш час, відіграє **волонтерський рух**. Його діяльність здійснюється спеціальними секторами під керівництвом ректорату, профкому, ради з гуманітарної освіти і виховної роботи, студентської ради. За звітний період проведені з надання домедичної допомоги у Запорізькому ліцеї з посиленою військовою підготовкою «Захисник», виготовлені і передані до санітарної частини 28 механізованої бригади Лицарів зимового походу 2 маскувальні сітки (подяка від командування бригади).

Важливою формою національно-патріотичного виховання є **впровадження української мови** в освітньо-виховний процес. Кафедра культурології та українознавства протягом навчального року здійснює систематичну роботу зі студентською спільнотою з погляду пропагування грамотності, підтримки та розвитку державної мови, виховання високої мовної культури. Традиційно на базі кафедри культурології та українознавства за звітний рік було проведено І етап Міжнародного конкурсу знавців української мови ім. Петра Яцика та І етап Міжнародного мовно-літературного конкурсу ім. Т.Г. Шевченка. До Дня української писемності та мови кафедрою культурології та українознавства та кафедрою суспільних дисциплін протягом листопада було проведено ряд виховних заходів, які були орієнтовані на студентів усіх факультетів та спеціальностей:

- за допомогою ресурсів MS Teams ректорську контрольну роботу у формі диктанту з української мови серед студентів І курсу всіх спеціальностей;
- проводились тематичні бесіди, студенти готували доповіді, присвячені питанням української мови, декламували поезії на заняттях з дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням»;
- для студентів англійської форми навчання спеціальний Test quiz, присвячений українській мові;
- написання твору-роздуму на тему «Роль української мови у професійній діяльності фахівців медичного та фармацевтичного напряму;
- написання ХХ Всеукраїнського диктанту національної єдності 9 листопада 2020 р.

Викладачі кафедри суспільних дисциплін разом зі студентами перших курсів медичних та І фармацевтичного факультетів провели засідання історико-філософського круглого столу – «Українська мова – дім буття українського народу».

Метою **правового виховання** є засвоєння знань про права та обов'язки громадянина, розвиток почуття власної гідності, внутрішньої свободи, політичної культури, утвердження толерантності та взаємоповаги у міжетнічних відносинах, що для студентів і викладачів ЗДМУ є особливо актуальним. До викладацької роботи з правових дисциплін залучені практичні працівники, суддя Комунарського районного суду м. Запоріжжя С. Тучков та суддя Запорізького окружного адміністративного суду О. Прасов. На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.11.2019 р. № 1335 у ЗДМУ проводяться заняття з онлайн-курсу «Правознавство».

Велика увага приділяється питанням дотримання антикорупційного законодавства – бесіди, лекції, виступи на вчених радах представників юридичного відділу та викладачів правознавства. Проведено більше 20 заходів, в тому числі в режимі онлайн.

11 грудня 2020 р. у ЗДМУ були проведені Студентські медико-правові читання, присвячені 72-й річниці прийняття Загальної декларації прав людини.

Вагоме місце правовим і юридичним питанням було приділене на науковій конференції студентів ЗДМУ «Досягнення сучасної медичної та фармацевтичної науки – 2020» (16 грудня 2020 р.), на базі якої діяла секція «Гуманітарні, біоетичні та юридичні аспекти медицини і фармації».

Важливим вектором виховної роботи ЗДМУ є **інтелектуально-духовне** виховання.

За звітний період студенти брали участь у наукових дослідженнях кафедр у відповідних студентських наукових гуртках. За результатами досліджень студентами у співавторстві зі співробітниками кафедр подані до друку наукові статті у вітчизняних та міжнародних наукових виданнях. Окремі студенти брали участь у конференціях міжнародного рівня.

Інтелектуальному вихованню студентів суттєво сприяє можливість ознайомлення зі здобутками науковців-медиків на наукових конференцціях, що проводяться у ЗДМУ, приміром, Всеукраїнська науково-практична конференція «Невідкладні стани при захворюваннях серцево-судинної системи в умовах пандемії», у якій онлайн взяли участь понад 1300 науковців з України, США, Австрії, Польщі, Німеччини.

У грудні в ЗДМУ відбулася студентська науково – практична конференція «Досягнення сучасної медичної та фармацевтичної науки – 2020», яка об'єднала 240 учасників. На конференції були представлені результати наукових досліджень в галузі фундаментальної і клінічної медицини, а також фармації, лабораторної діагностики, ерготерапії, стоматології. Активно працювала секція, присвячена гуманітарним та правовим аспектам медицини і фармації. В окрему Секцію були виділені дослідження напряму – гуманітарні, біоетичні та правові аспекти медицини та фармації, – де свої доробки демонструють студенти, молоді науковці кафедри соціальної медицини, громадського здоров'я, медичного та фармацевтичного права. Вперше в полі зору дослідників перебувають правові аспекти трансплантології, фальсифікації лікарських препаратів, правові аспекти проведення доклінічних та клінічних випробувань лікарських засобів, фармацевтичного маркетингу тощо.

В університеті створена координаційна рада з наукової роботи студентів, до складу якої увійшли заступники деканів усіх факультетів та представники наукового товариства молодих вчених і студентів ЗДМУ. На кожній кафедрі призначені відповідальні за наукову роботу студентів, розробляються плани роботи гуртків.

Суттєву роль в інтелектуально-духовному вихованні молоді відіграє університетська наукова бібліотека. На прикладі ЗДМУ можемо спостерігати приклад трансформації бібліотеки на сучасний багатофункціональний навчально-науковий комплекс. Протягом 2020 року бібліотекою було проведено низку заходів:

– оформлення тематичних полиць: «Єдність і згода, право й свобода!», до Дня Соборності України; «За свою Україну у вічність пішли…», до Дня пам'яті Героїв Крут; «Майдан. Погляд з середини», до Дня вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні; «1990 рік. Революція на граніті», до 30-річчя від початку Революції на граніті; «Вірні сини Батьківщини», до Дня захисника України та Дня українського козацтва;

– організація книжкових виставок, оглядів та виставок-меморій: «Роки війни – століття пам'яті…», до Дня Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні; «Не згасне в серці пам'яті свіча**»,** до Дня пам'яті жертв Голодомору; «Україна – космічна держава!», до Всесвітнього дня авіації та космонавтики; «Державність вимріяна поколіннями», до Дня Незалежності України.

– книжкові огляди: «Секрет природи – терпіння», до Дня довкілля; «Ритм Землі», до Всесвітнього дня Землі; Тематична полиця «Чорнобиль – трагедія, яка не має повторитись!», до Дня пам'яті Чорнобильської трагедії.

– кілька книжкових виставок та оглядів, присвячених темі фізичного здоров'я: «Природа – джерело здоров'я та краси»; «Перша сходинка до щастя – здоров'я» (до Всесвітнього дня хворого); «Хочу аби був імунітет!» (до Всесвітнього дня імунітету); «Здоров'я – перший обов'язок в житті» (О. Уайльд) (до Всесвітнього дня здоров'я); «…Приборкай свою трапезу!» (Б. Франклін), (до Всесвітнього дня здорового харчування); «Щит і меч в боротьбі з

туберкульозом», до Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом; «Структура та функції ДНК», до Міжнародного дня ДНК; «Секрети ендокринології»; «Секрети офтальмології», до Міжнародного дня офтальмології; 2) Тематичні перегляди літератури: «Досягнення науки – у практику охорони здоров'я»; «Стоматологія – не розкіш, а засіб збереження здоров'я», до Міжнародного дня стоматолога. 3) Віртуальні виставки: «Безпека здоров'я: зупинимо пандемію», до Дня охорони праці; «Цілителі душі та тіла», до Дня медичного працівника; «Карантинні хвороби: історія та сьогодення».

Культурно-масову роботу в університеті організовує та проводить рада клубу студентської художньої самодіяльності, до складу якої входять старости гуртків художньої самодіяльності із числа студентів, члени профспілкового комітету, студентської ради. У січні вокальний колектив брав участь у міських урочистостях з нагоди Дня Соборності України та річниці Запорізької області, благодійному фестивалі «Гармонія сердець» благодійного фонду «Impulse. ua» (Концертний зал ім. Глінки). Художні колективи ЗДМУ нагороджені Подяками фонду. Проведено святкову акцію-концерт «Нашим найкращим, наймилішим присвячуємо». У червні проведено онлайн урочисте зібрання та концерт, присвячений випуску університету «В добру путь, випускник 2020!». У жовтні учасники Клубу студентської художньої самодіяльності підготували і записали відео-концерт «Лікарям подяка, шана й визнання», який зібрав кілька тисяч переглядів на каналі Youtube. У жовтні-листопаді проведено конкурс «Студент року-2020». Понад 260 студентів взяли участь у різних номінаціях, 48 студентів посіли призові місця. 8 переможців конкурсу рекомендовані для участі в обласному конкурсі «Студент року – 2020», у двох номінаціях стали переможцями, нагороджені Почесними грамотами обласної державної адміністрації. У грудні колектив клубу студентської художньої самодіяльності підготував святковий відео-концерт «Новорічні вітання», який розміщено в мережі.

О**рганізаційно-виховна робота з іноземними студентами** є важливим напрямом роботи: виховні та профілактичні бесіди у групі та індивідуально щодо навчання, відпочинку, проживання у гуртожитках, поводження у громадських місцях й на вулицях міста; допомога у налагодженні контакту з викладачами, що проводять заняття в іноземних студентів, закріплених за кафедрою; залучення до наукових та мистецьких заходів по кафедрі іноземних мов, а саме, участі у роботі студентських гуртках (науковий гурток Lingua, розмовний клуб Speaking Club), студентських науково-практичних конференціях, конкурсах художніх перекладів, круглих столах, конкурсах на кращі стіннівки тощо; надання індивідуальної консультативно-психологічної допомоги щодо стану здоров'я або супровід до лікувальних чи інших державних закладів; підтримання зв'язку з батьками іноземних студенів; організація зустрічей з видатними людьми Запоріжжя та волонтерами. 5 іноземних студентів нагороджені грамотами та преміями від управління молоді, фізичної культури та спорту ЗОДА.

Належна увага у виховній роботі університету надається **фізичному вихованню та пропаганді здорового способу життя.** Спортивна база університету на сьогодні є одною з найкращих серед медичних ЗВО України. Поряд з навчальними корпусами і студентськими гуртожитками знаходиться стадіон із секторами легкої атлетики, футбольним полем, спортивними майданчиками для гандболу, міні-футболу, волейболу, баскетболу, спортивні зали, тенісні корти, тир для занять спортивною стрілянною, шашково-шаховий клуб, фітнес-клуб. У вересні відремонтовано спортивні зали. З жовтня 2020 року студенти ЗДМУ взяли участь в обласній спартакіаді серед навчальних закладів з тенісу та у змаганнях на Кубок Запоріжжя з футзалу. Протягом жовтня – листопада проводилися матчі між командою ЗДМУ та командами Марсена, АльтезаАвто, Рабочий. За результатами зустрічей футбольна команда ЗДМУ отримала впевнену перемогу.

Пропаганда **здорового способу життя** ведеться за різними напрямами, в тому числі безпосередньо і у процесі навчання. В плані практичних занять з навчальної дисципліни «соціальна медицини та організація охорони здоров'я» передбачені теми: «Організація, методи та засоби гігієнічного навчання та виховання населення», «Промоція здоров'я». В академічних групах, студентських гуртожитках регулярно проводяться бесіди на теми: «Вплив алкоголю та тютюну на здоров'я молоді», «Соціально-медичні небезпеки та способи запобігання їм»,

«Життя без шкідливих звичок», «Молодь проти СНІДу», «Здоровий спосіб життя: профілактика тютюнопаління та алкоголізму». Під час он-лайн лекцій були проведені бесіди щодо дотримання карантинних заходів і профілактики COVID19.

Активно працювало **студентське самоврядування ЗДМУ**, зосередивши роботу Студентської ради за секторами.

Навчально-науковий сектор

1. Проведення наукової конференції студентів ЗДМУ «ДОСЯГНЕННЯ СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ НАУКИ – 2020» за підсумками роботи у наукових гуртках кафедр ЗДМУ (on-line) (участь в укладенні та редакції збірнику тез наукових робіт та матеріалів конференції (у друкованому та електронному вигляді)).
2. Проведення 2 туру Всеукраїнської студентської олімпіади з патофізіології (м. Запоріжжя) (супровід та поселення учасників, організаційні заходи).
3. Проведення на території студентського містечка обміну книг в рамках проекту «Bookcrossing в ЗДМУ».
4. Інформування студентів про діяльність наукових гуртків, конференцій в межах університету, на міському, обласному, всеукраїнському рівнях:проведення вебінарів, акцій та онлайн- лекцій від представників вищих навчальних закладів України.
5. Практичне ознайомлення студентів з написанням науково-дослідницьких робіт (консультування у написанні тез, оформлені роботи; пошук кафедри та дисципліни).
6. Оцінка якості навчального процесу: контроль академічної заборгованості та її ліквідація у студентами.
7. Проведення навчальних курсів згідно з робочою програмою «Екстрена та невідкладна медична допомога» для підготовки спеціаліста напряму 1201 медицина; спеціальність «Лікувальна справа» «Педіатрія» у форматі BLS (Basic Life Support) для студентів та викладачів на базі міжкафедрального тренінгового центру ЗДМУ.
8. Заснування науково-освітнього проекту Сектору – «Pathofgram» («Патофізіологія») – спрямований на розвиток клінічного мислення, інтегроване вивчення патологічної фізіології. В умовах дистанційного навчання ведення інтернет-блогу «Pathofgram» в соціальних мережах («Instagram», «Telegram»), де учасники Сектору висвітлюють теми з курсу патофізіології для широкого кола студентів; Плануються проведення навчальних клінічних квестів, брейн-рингів.

Волонтерський сектор:

1. Плетіння маскувальних сітки.
2. Поїздка до школи з проектом «Школа здоров’я» для молодших класів.
3. Збір макулатури.
4. Участь у національному конкурсі «Благодійна Україна» де зайняли ІІІ місце у номінації: «Благодійність неурядового секторі».
5. Відвідування КУ «Запорізький дитячий будинок-інтернат» ЗОР.

Культурно-масовий сектор:

1. «Вечір кіно».
2. «Time for rest» – «Час для відпочинку», який проходив в форматі цікавих рухливих конкурсів та інтелектуальних вікторин.
3. Організація святкових концертів до Дня першокурсника, Нового Року, Дня студента, Дня Св.Валентина та Міжнародного Дня жінок спільно з клубом студентської самодіяльності.

Інформаційний сектор:

1. Ведення офіційних акаунтів студентської ради у соціальних мережах.
2. Інформування студентів: месенджери, соціальні мережі, друковані матеріали.
3. Розробка дизайну друкованих та цифрових матеріалів.

УМСА-Запоріжжя

1. Тренінг «НеЗалежності».
2. Початок циклу занять «Форма голосу».
3. Акція «Sexual and reproductive health awareness day».
4. Інформування студентів про додатковий набір до проходження медичного стажування закордоном.
5. Акція «Rare Disease Day».
6. Проведення виборів до президії.
7. Акція «Прості правила профілактики COVID-19».
8. Акція «#StayHome».
9. Онлайн-лекція «COVID-19».
10. Акція «Lots of Socks».
11. Звернення ГО «УМСА» «Щодо залучення студентів-медтків до боротьби з COVID-19».
12. Вебінар «Resilience of public health systems».
13. Початок циклу занять «Medical English with T Jefferson Crane, MD».
14. Участь студентів у профі-лаб «Східноєвропейські зустрічі професіоналів».
15. Офіційні онлайн-збори УМСА-Запоріжжя.
16. Відкрито навчальний телеграм канал «MyMedicalEnglish».
17. Участь студентів у Х НГА.

Сектор захисту прав студентів

1. Перевірка стану кімнат в гуртожитках та дотримання правил проживання згідно з договором найму ліжка-місця в гуртожитку.
2. Перевірка вмісту скриньки "довіри".
3. Відповіді на питання студентів на поштовому ящику сектору.
4. Консультування студентів з питань проживання та організації поселення в гуртожитки.
5. Вирішення конфліктних ситуацій в гуртожитках між студентами, студентами та адміністрацією.
6. Контроль і перевірка наявності електроприладів в гуртожитках та безпеку електроліній кімнат.
7. Співпраця з студентським самоврядуванням гуртожитків.

MSU

1. Збір питань у студентів про американську систему медичної освіти.
2. Інформування студентів про міжнародну конференцію «Система охорони здоров’я в ЄС».
3. Інформування студентів про міжнародний проект «Training New Trainers».
4. Лекція-презентація «Presentation of MSU».
5. Участь студентів у міжнародній конференції «Система охорони здоров’я в ЄС».
6. Інформування студентів про безкоштовний доступ до «Body Interact» «Віртуальний пацієнт, хворий на COVID-19».
7. Вебінар «Нетворкінг».
8. Інформування студентів про безкоштовний доступ до преміум акаунта «Lecturio».
9. Участь студентів у міжнародній асамблеї Європейської фармацевтичної студентської асоціації.
10. Інформування студентів про міжнародне обговорення «an introduction to European public health».
11. Участь студентів у міжнародному обговоренні «an introduction to European public health» Mental Health Week.

Сектор Зовнішніх зв’язків:

1. Урок мужності, інтелектуальний квіз та панельна дискусія з молодіжними ГО на тему сучасного значення патріотизму.
2. Нетворкінг до Дня закоханих в Запорізькому обласному центру молоді.
3. Міжнародний жіночий день, міське святкування, участь у святкові програми і від департаменту сім'ї та молоді.
4. Традиційне свято гумору в антикафе. Відкритий мікрофон.
5. Молодіжний форум у Запоріжжі, зустріч студентських лідерів, майстер класи з тайм-менеджменту, тімбілдінгу.
6. Святкування Дня молоді.

VII. ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

У 2020 р. обсяг фінансування склав 570 810,4 тис. грн., в т.ч. за рахунок загального фонду – 116 541,7 тис. грн., спеціального фонду та інших джерел власних надходжень – 454 268,7 тис. грн., (в т.ч. фінансування Університетської клініки – загальний фонд – 30 751,4 тис. грн., спеціальний фонд та інші джерела власних надходжень – 10 468,8 тис. грн.).

№ з/п	Показники	Касові видатки (КПКВ 2301020) (тис. грн.)		Касові видатки (КПКВ 2301070) (тис. грн.)		Касові видатки (Всього) (тис. грн.)	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020
1	Загальний обсяг фінансування по загальному фонду	**2238,3**	**2401,7**	**84 015,3**	**83 388,6**	**86253,6**	**85790.3**
2	Видатки по загальному фонду (всього), в т.ч. на:						
	- заробітну плату;	1 014,5	1 971,0	51 260,0	50 942,7	52 274,5	52913,7
	- нарахування на заробітну плату;	224,1	423,0	11 142,7	11 111,3	11 366,8	11534,3
	- придбання матеріалів, продуктів харчування, м’якого інвентарю, оплата комунальних послуг, інші поточні видатки;	999,7	7,7	571,9	994,8	1 571,6	1002,5
	- стипендію студентам, аспірантам, клінічним ординаторам;			20 442,1	19 875,1	20 442,1	19875,1
	- придбання літератури сиротам та допомога випускникам;			598,6	464,7	598,6	464,7

Обсяг фінансування по загальному фонду в 2020 р. порівняно з 2019 р. зменшився на 463,3 тис. грн. Фінансування заробітної плати з нарахуваннями збільшилось на 806,7 тис. грн., фінансування стипендій – зменшилось на 567,0 тис. грн. Фінансування придбання матеріалів, продуктів харчування та інших поточних видатків зменшилось на 569,1 тис.грн., придбання літератури сиротам та допомога випускникам – на 133,9 тис.грн.

За рахунок надходжень спеціального фонду від платних послуг та інших надходжень відбулось збільшення доходів у 2020 р. на 90 882,8 тис. грн., або 25,04%, порівняно з 2019 р.

Вищезазначені кошти по спеціальному фонду без урахування Університетської клініки розподілилися таким чином:

Показники	Доходи, тис. грн.	
	2019 р.	**2020 р.**
Плата за навчання студентів та інші освітні послуги	317 506,5	406 190,9
Послуги науково-дослідного сектору	38,5	485,8
Кошти від реалізації брухту, макулатури	85,0	47,7
Послуги гуртожитків, прання білизни	23 400,2	20 919,0
Послуги бібліотеки	70,6	51,0
Благодійні внески, пожертвування та гранти	1 240,8	1 057,6
Плата за оренду майна	227,6	231,2
Послуги редакційного відділу	280,6	333,1
Послуги гуртків фізичної культури	59,9	7,3
Послуги їдальні	2 440,8	704,0
Послуги Центру видавничого забезпечення	51,6	13,1
Доходи від розміщення вільних коштів на депозитах	17 522,7	23 785,8
Стипендія КМУ	35,8	16,8
ВСЬОГО (без урахування ліквідаційної вартості)	**362 960,60**	**453 843,4**

Порівняно з 2019 р. збільшились доходи: від освітніх послуг на 88 684,4 тис. грн. (із урахуванням курсової різниці іноземної валюти), або 27,93%, та від розміщення вільних коштів на депозитах на 6 263,1 тис. грн., або 35,7%

Порівняно з 2019 р. зменшилися доходи від плати за послуги гуртожитків та прання білизни на 2 481,23 тис. грн., або на 10,6%; у звязку введенням карантину доходи від послуг їдальні зменшились на 1 736,8 тис. грн., або 71,1% .

Протягом 2020 р. надійшла благодійна допомога у натуральній формі – 1058,00 тис. грн. (в т.ч. матеріальні цінності – 1048,1 тис. грн.; кошти на розвиток університету – 9,9 тис. грн.)

Отримані від платних послуг кошти, відсотки депозиту та благодійних внесків використані за відповідними напрямами на забезпечення навчального процесу, наукової діяльності :

Показники	**КПКВ 2301070**					
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
	Плата за послуги		Інші джерела власних надходжень		РАЗОМ	
Виплата заробітної плати,	195 285,4	211 588,4	38,0	43,3	195 323,4	211 631,7
в тому числі: премії, винагороди, матеріальна допомога	76 147,9	80 945,5			76 147,9	80 945,5
- КПКВК 2301020	100,0	164,8			100,0	164,8
в тому числі: премії, винагороди, матеріальна допомога		72,2				72,2
РАЗОМ	**195 385,4**	**211 753,2**			**195 423,4**	**211 796,5**
в тому числі: премії, винагороди, матеріальна допомога	**76 147,9**	**81 017,7**			**76 147,9**	**81 017,7**
Нарахування на заробітну плату	42 147,0	45 934,9	8,4	**9,5**	42 155,4	45 944,4
- КПКВК 2301020	22,00	35,5			22,0	35,5
Разом	**42 169,0**	**45 970,4**			**42 177,4**	**45 979,9**

Придбання предметів постачання і матеріалів, продуктів харчування, оплата послуг,поточні трансферти, окремі заходи по реалізації програм,інші поточні видатки **- КПКВК 2301020** Разом	28 975,8 65,5 **29 041,3**	28 633,5 221,7 **28 855,2**	8 126,9	**937,4**	37 102,7 65,5 **37 168,2**	29 570,9 221,7 **29 792,6**
Видатки на відрядження	1 223,8	158,7	68,5		**1 292,3**	**158,7**
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	16 514,1	14 928,5	400,1	350,0	**16 914,2**	**15 278,5**
Кошти студентського самоврядування на матеріальну допомогу, преміювання студентів	1 185,6	686,1			1 185,6	686,1
Матеріальна допомога, преміювання осіб, що навчаються	999,0	313,0			999,0	313,0
Стипендія КМУ			35,8	16,8	35,8	16,8
Грошова допомога ветеранам та інші виплати населенню	143,5	159,2			143,5	159,2
Придбання обладнання довгострокового користування **- КПКВК 2301020** Разом	95 382,8 62,0 **95 444,8**	67 401,8 3 182,5 **70 584,3**	11 868,9	1 131,1	107 251,7 62,0 **107 313,7**	68 532,9 3 182,5 **71 715,40**
Ліквідаційна вартість основних засобів						
Капітальний ремонт, реконструкція та будівництво	20 342,3	24 269,7	10 082,3	5 676,1	30 424,6	29 945,8
ВСЬОГО **по КПКВ 2301070** **Всього** **по КПКВК 2301020** **РАЗОМ** **по спеціальному фонду**	**402 199,3** **249,5** **402 448,8**	**394 073,8** **3 604,5** **397 678,3**	**30 628,9**	**8 164,2**	**432 828,2** **249,5** **433 077,7**	**402 238,0** **3 604,5** **405 842,5**

Витрати за 2020 р. зменшились у порівнянні з 2019 р. на 27 235,2 тис.грн.

Зросли видатки на виплату заробітної плати (включаючи премії) – на 16 308,3 тис. грн. Середня заробітна плата всіх категорій працюючих у 2020 р. склала 13 877 грн., що на 773 грн. (на 5,9%) більше відповідного показника 2019 р. (13 104 грн.). Середня заробітна плата ПВС за 2020 р. становить 19 830 грн. Середня заробітна плата працівників Медичного коледжу склала 10 422 грн. (у 2019 році – 8 972 грн.).

Значні кошти використані на розширення та поліпшення матеріально-технічної бази, а саме 109 469,06 тис. грн.:

– придбання найсучаснішого навчального-наукового, медичного, діагностичного, хірургічного, стоматологічного та лабораторного обладнання та його обслуговування – на суму 58 903,33 тис. грн.;

– придбання комп'ютерного обладнання та послуг пов'язаних із його обслуговуванням, улаштування локальних мереж – на суму 10 092,06 тис. грн;

– поповнення бібліотечного фонду на суму 3 671,65 тис грн.;

– придбання навчальних, лабораторних та офісних меблів, м'якого інвентарю для аудиторій і гуртожитків на суму 3 453,99 тис грн.

– утримання в належному стані автотранспорту 1 237,29 тис. грн.

– відновлення будівель навчальних корпусів, віварію та гуртожитків, підтримання їх експлуатаційних можливостей витрачено 32 110,74 тис. грн.

Придбано хімреактивів, лабораторних тварин, інших супутніх матеріалів для наукових досліджень і навчального процесу та патентних послуг на суму 2 596,61 тис. грн.

Витрати на канцелярію, поштові, кур'єрські послуги та послуги зв'язку складають 634,48 тис. грн.;

Повністю забезпечено оплату використаних університетом комунальних послуг у сумі 15 700,54 тис. грн.

На обслуговування будівель університету (забезпечення охорони і пожежної сигналізації, обстеження ліфтів, лічильників, димоходів, заміна сантехнічних виробів, встановлення кондиціонерів, електрообладнання та інше) витрачено 8746,74 тис. грн., господарські товари (миючі засоби, робочий одяг, інструменти, засоби захисту), саджанці та супутні товари для озеленення території, спортивний інвентар – 1 521,33 тис. грн.

Забезпечення роботи студентської їдальні: витрачено 980,17 тис. грн., в т.ч. на закупівлю продовольчих товарів – 506,97 тис. грн., на обладнання – 473,20 тис. грн.

На забезпечення навчального процесу, а саме: закупівля студентських квитків, дипломів, витрати на військову підготовку, на складання іспитів «КРОК», користування програмами ЄДЕБО, «Контингент» витрачено 3 440,66 тис. грн.

Для забезпечення потреб видавничого центру використано 894,75 тис. грн., на рекламні та інформаційні послуги та потреби студентського самоврядування –255,81 тис. грн.

На підвищення кваліфікації, навчання працівників з охорони праці витрачено – 33,65 тис. грн.

Університетом проведено закупівлю товарів, робіт і послуг, необхідних для здійснення заходів спрямованих на запобігання виникненню та поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій гострої респіраторної хвороби на суму 905,27 тис. грн.

В 2020 році направлено видатків на 44 981,74 тис. грн. менше порівняно з 2019 роком, у зв'язку з веденням карантинних заходів спрямованих на запобігання виникненню та поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

Витрати на відрядження співробітників, студентів склали 158,7 тис. грн. За рахунок спецфонду премійовано та надано матеріальну допомогу особам, які навчаються – 999,1 тис.грн. (686,1 тис.грн. – кошти студентського самоврядування).

Кошторисні призначення структурного підрозділу **ННМЦ «Університетська клініка»** у 2020 році затверджено у розмірі 42 517,9 тис. грн., з них кошти:

– загального фонду 29 036,0 тис. грн., що становить 68,2%;

– спеціального фонду 13 481,9 тис. грн., що становить 31,7%.

Університетська клініка отримала з державного бюджету за КПК 2301190 «Здійснення доплат медичним та іншим працівникам закладів охорони здоров'я, які надають допомогу хворим на гостру респіраторну хворобу COVID-19, спричинену коронавірусом SARS-CoV-2, та тим, що забезпечують життєдіяльність населення за рахунок коштів, виділених з фонду боротьби з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричинену коронавірусом SARS-CoV-2, та її наслідками» кошти в сумі 2387,5 тис. грн.

Порівняно з минулим роком кошторисні призначення зросли в цілому по клініці на 10,7% (факт 2019 року – 38 405,8 тис. грн.), у тому числі за:

– загальним фондом на 9,3% (факт 2019 року – 26 565,7 тис. грн.);

– спеціальним фондом на 13,9% (факт 2019 року – 11 840,1 тис. грн.).

За підсумками 2020 року виконання плану надходжень за спеціальним фондом становить 157,4 %. Окрім цього клінікою одержано 1 464,6 тис. грн. благодійної допомоги. Кошти бюджету використовувались протягом року згідно з кошторисними призначеннями. Додаткові надходження до Спеціального фонду дали можливість клініці спрямувати кошти на статті видатків, що не забезпечені в повному обсязі кошторисом Загального фонду, проте необхідні для функціонування клініки: на забезпечення лікувального процесу, наукової і освітньої діяльності, стабілізацію фінансово-економічного стану клініки.

Розподіл коштів Загального фонду:

Показник	2020 рік (касові видатки)	
	Сума, тис. грн.	Питома вага,%
- заробітна плата з нарахуваннями	22966,3	79%
- медикаменти	2681,4	9%
- продукти харчування	1263,9	4,3%
- оплата комунальних послуг	1664,7	5,7%
- інші видатки	446,5	2%
Всього	29022,8	100,0%

Кошти Спеціального фонду

Показники	2020 рік (касові видатки)	
	Сума, тис. грн.	Питома вага, %
- заробітна плата з нарахуваннями	7736,3	68,4 %
- медикаменти	1496,1	13,2%
- продукти харчування	38,9	0,3 %
- оплата комунальних послуг	100,1	0,9%
- предмети і матеріали	605,2	5,4%
- оплата послуг (крім комунальних)	848,1	7,5%
- капітальні видатки	453,4	4,0%
- інші видатки	32,3	0,3%
Всього	11310,4	100,0 %

За рахунок коштів Спеціального фонду (надходжень від плати за послуги та благодійних внесків) на проведення поточного ремонту та благоустрій території було витрачено 431,7 тис. грн., у тому числі на придбання будівельних матеріалів – 203,9 тис. грн. та на проведення поточних ремонтних робіт – 227,8 тис. грн. Все це стало можливим лише за рахунок находжень до Спеціального фонду та перевиконання плану.

У зв’язку з підвищенням посадових окладів в цілому за 2020 рік середня місячна заробітна плата працівників клініки складає – 8713 грн. (факт 2020 року – 7 397 грн.), із них:

Категорія	Середньомісячна зарплата за 2019 р.	Середньомісячна зарплата за 2020 р.	% приросту
Лікарі	10 000	11 812	+18,1
Середній медичний персонал	7 035	8 336	+18,5
Молодший медичний персонал	5 386	6 512	+21,0
Інші	7 080	8 079	+14,1
Всього по клініці	7 397	8713	+17,8

Дебіторська заборгованість за доходами становить 10 210,25 грн., що складається із сум завдатків за оренду приміщень від орендаторів згідно з умовами договорів оренди. Кредиторська заборгованість на кінець звітного періоду відсутня.

Реєстрація бюджетних зобов'язань на здійснення видатків за загальним фондом державного бюджету у 2020 році здійснювалась лише в межах асигнувань, визначених кошторисом, відповідно до паспорту бюджетної програми.

Реєстрація бюджетних зобов'язань на здійснення видатків за спеціальним фондом здійснювалась в межах фактичних надходжень до спеціального фонду.

Чисельність працівників у 2020 році не збільшувалась. Нарахування підвищень до посадових окладів, надбавок, доплат, допомоги, винагород, премій та інших заохочувальних виплат встановлювались та нараховувались в межах фондів оплати праці, затверджених кошторисами на здійснення відповідних видатків за загальним та спеціальним фондами.

Витрати Університету на збереження будівель та приміщень

Протягом 2020 року проводилися наступні капітальні та поточні ремонти підрядними організаціями будівель ЗДМУ та благоустрій території:

1. **Навчальний корпус №1**
   - капітальний ремонт з заміни інженерних мереж холодного водопостачання.
   - капітальний ремонт першого поверху (коридор, приміщення №125, санвузол) та другого поверху(санвузол з улаштуванням перегородки),
   - капітальний ремонт центрального входу, холу та двох сходових клітин з заміною перил з першого по восьмий поверх.
2. **Навчальний корпус №2**
   - капітальний ремонт навчальної аудиторії приміщення №6 (бібліотека).
   - капітальний ремонт навчальних кімнат цокольного поверху.
   - поточний ремонт індивідуального теплового пункту.
3. **Навчальний корпус №3**
   - капітальний ремонт коридору та санвузлів.
4. **Аудиторно-спортивний корпус**
   - капітальний ремонт фасаду з частковим утепленням
   - поточний ремонт спортивного залу на кафедрі фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я.
5. **Віварій**
   - благоустрій території навчально-лабораторного корпусу з віварієм.
6. **Гуртожиток №1**
   - капітальний ремонт цокольної частини фасаду, ганків, заміна дверей, відновлення замощення та сміттєпроводу.
   - поточний ремонт індивідуального теплового пункту.
7. **Гуртожиток №2**
   - капітальний ремонт приміщень №12 та заміна інженерних мереж опалення, заміна вхідних дверей першого поверху.
   - поточний ремонт індивідуального теплового пункту.
8. **Гуртожиток №3**
   - капітальний ремонт коридору, приміщень № IV, V, VI, VII, душевих.
   - поточний ремонт індивідуального теплового пункту.
9. **Гуртожиток №4**
   - поточний ремонт по заміні дверей в санвузлах III, IV, V поверхів.
10. **Гуртожиток №5**
    - капітальний ремонт буфету, кухні, приміщення для миття посуду.
    - поточний ремонт сміттєпроводів.
11. **Благоустрій території ЗДМУ:**
    - улаштування газону.

12. **Університетська клініка**

- капітальний ремонт на кафедрі клінічної лабораторної діагностики ЗДМУ ННМУ Університетська клініка.
- поточний ремонт приміщень кафедри сімейної медицини, терапії, кардіології та неврології ФПО ЗДМУ.

Силами ремонтно-будівельної служби відремонтовано:

- афедра фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізвиховання і здоров`я.
- 16 навчальних класів
- 41 кімната в гуртожитках;

Витрати всього 3776,0 тис. грн., в т.ч. будівельні матеріали – 966,1 тис. грн.

VIII. Лікувальна робота

Лікувальна робота співробітників клінічних кафедр університету спрямована на забезпечення практичної складової освітнього процесу з підготовки лікарських кадрів, підвищення якості надання медичної допомоги населенню, подальший розвиток та доступність всіх видів медичної допомоги, стимулювання ефективного співробітництва закладів охорони здоров'я та університету з питань лікувальної, наукової та навчальної діяльності, без чого неможлива підготовка і перепідготовка висококваліфікованих фахівців у сфері охорони здоров'я. Ці завдання виконують 37 клінічних кафедр університету, з них 17 кафедр терапевтичного, 14 – хірургічного та 6 педіатричного профілю. На клінічних кафедрах медичного університету працюють 422 співробітники: 84 доктори медичних наук, професори, 259 кандидатів медичних наук, доцентів. Із них 392 – штатні співробітники, 30 – сумісники і погодинники. Лікувальну роботу виконують 67,2% клініцистів з вищою кваліфікаційною категорією, 12,8% – першою, 11,4% – другою. Атестовані на звання лікаря-спеціаліста 8,6% співробітників.

Протягом 2020 року клініцистами університету проведено 214631 консультацій хворих у стаціонарах і поліклініках (509 консультацій на одного викладача клінічної кафедри). Виконано 14964 оперативних втручання (122 операції на одного співробітника клінічної хірургічної кафедри).

Співробітники 8 клінічних кафедр здійснили 133 виїзди з надання консультативної та лікувальної допомоги районам Запорізької області по лінії КУ «Обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф». 28 співробітників клінічних кафедр виконували обов'язки головних експертів Департаментів охорони здоров'я облдержадміністрації та Запорізької міської ради, 15 брали участь в роботі обласних атестаційних комісій.

Співробітники клінічних кафедр ЗДМУ успішно працюють в 11 міжрегіональних та обласних спеціалізованих медичних центрах.

У центрі оперативної артрології та спортивної травми, роботу якого координує кафедра травматології та ортопедії, проконсультовано 2987 хворих, виконано 532 оперативних втручання, з них 257 ендопротезувань великих суглобів (193 – кульшового, 64 – колінного), 227 артроскопій. За бюджетні кошти встановлено 85 ендопротезів (10-колінного, 75-кульшового).

В Центрі судинної та ендоваскулярної хірургії співробітниками кафедри госпітальної хірургії ЗДМУ проконсультовано 1317 хворих, прооперовано 60 пацієнтів, виконано 13 маніпуляцій. Продовжується впровадження стентування периферичних артерій, симультанних операцій на сонних та коронарних артеріях, триває розробка малотравматичних методів операцій при аневризмі судин, розробка хірургічних методів профілактики ТЕЛА. Розробляються методи оперативного лікування хворих з синдромом Лускунчика. Виконано 2 оперативних втручання.

В обласному центрі ендоскопії співробітниками кафедри госпітальної хірургії проконсультовано 179 хворих, виконано 7 ендоскопічних операцій та 46 ендоскопічних маніпуляцій. Продовжується впровадження ФГДС з хромоскопією в діагностиці захворювань стравоходу, набувають розвитку лапароскопічні шунтування, лапароскопічна фундоплікація при грижі стравохідного отвору діафрагми, лапароскопічна пластика при ахалазії кардії, лапароскопічна герніопластика, лапароскопічна крурорафія з використанням поліпропіленових прокладок. Продовжується впровадження лапароскопічної спленектомії при захворюваннях крові та іншій хірургічній патології і операцій на кишечнику.

У центрі шлунково-кишкових кровотеч на базі відділення хірургії з центром шлунково-кишкових кровотеч КНП «Міська лікарня екстреної та швидкої медичної допомоги» ЗМР співробітниками кафедри загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти надана висококваліфікована медична допомога 531 хворому, з них 376 прооперовано.

У Спеціалізованому центрі хірургії печінки, захворювань жовчних шляхів та підшлункової залози співробітниками кафедри факультетської хірургії проконсультовано 3253 хворих, виконано 536 операцій, проведено 1520 малоінвазивних хірургічних втручань (лапароскопічні, ендоскопічні та інтервенційні сонографічні втручання). Відмічається збільшення частки оперативних втручань з використанням малоінвазивних методик.

У центрі урології дитячого віку співробітниками кафедри дитячої хірургії та анестезіології проліковано 452 хворих, проведено 294 операції при різних вадах нирок і сечових шляхів, ендоскопічних – 46.

В ангіоневрологічному центрі співробітниками кафедри нервових хвороб проліковано майже 800 хворих. Удосконалено надання допомоги хворим на спонтанний супратенторіальний внутрішньомозковий крововилив шляхом розробки та впровадження диференційованого підходу до визначення оптимальної лікувальної тактики з урахуванням індивідуального прогнозу перебігу та виходу гострого та раннього відновного періодів захворювання на підставі інтегральної оцінки ініціального рівня неврологічного дефіциту, структурних змін головного мозку, церебральної гемодинаміки та біоелектричної активності, гуморальних маркерів первинного та вторинного ушкодження головного мозку. Розроблено електроенцефалографічні критерії оцінки ефективності консервативної терапії хворих на геморагічний півкульовий інсульт за даними моніторингу спонтанної біоелектричної активності головного мозку.

У дитячому алергологічному центрі, який з квітня 2020 року функціонує на базі денного стаціонару соматичного профілю амбулаторно-поліклінічного підрозділу КНП «Міська дитяча лікарня №5», співробітниками кафедри факультетської педіатрії проконсультовано 1370 дітей, обстежено шляхом УЗД, ЕКГ та спірографії 603 дитини. Додатково впроваджені консультації співробітників кафедри як лікарів – педіатра, гастроентеролога, невролога, нефролога, кардіоревматолога.

В обласному центрі діагностики, лікування та профілактики гастроентерологічних захворювань та ендоскопії співробітниками кафедри внутрішніх хвороб 3 проліковано 643 хворих, проведено понад 3700 гастроскопій, 800 колоноскопій.

В обласному центрі клінічної алергології та імунології співробітниками кафедри внутрішніх хвороб 3 обстежено і проліковано 450 хворих. Проводиться молекулярно-генетична діагностика алергічних захворювань з наступним індивідуальним підбором специфічної імунотерапії (СІТ); у комплексному лікуванні хворих на ідіопатичну кропив'янку застосовується протигістамінний препарат «Ніксар» 10 мг/добу та «Хитакса» 5 мг/добу; для лікування первинної агаммаглобулінемії застосовуються імуноглобуліни Октагам, розчин д/ін. 10 г/200 мл та Гаманорм розчин д/ін. по 10 мл; в лікуванні ХОЗЛ та бронхіальної астми - Спіолто- респімат та спіріво.

У Центрі екстракорпорального запліднення та медико-генетичного скринінгу співробітниками кафедри акушерства, гінекології та репродуктивної медицини ФПО здійснено 20804 консультації, проліковано 1620 хворих з різними формами безпліддя та іншими порушеннями репродуктивного здоров'я. Проведено 527 ендоскопічних операцій (114 лапароскопій, 413 гістероскопій). Завдяки сучасному оснащенню лабораторії медико-генетичного консультування та репродуктивної корекції проведено 242 цикли екстракорпорального запліднення. У лабораторії наповнюється кріобанк ембріонів, що суттєво збільшує шанси жінок на вагітність. Проводиться удосконалення схем стимуляції овуляції в циклах екстракорпорального запліднення на основі удосконалення груп ризику з виникнення синдрому гіперстимуляції яєчників та синдрому резистентних яєчників, а також впровадження лікування інноваційними медичними препаратами, що дозволило досягти у 44,3% пацієнток розвитку біохімічної вагітності в циклах ЕКО, ICSI, у 50,7% пацієнток – в кріоциклах. Співробітниками кафедри надається висококваліфікована андрологічна допомога з використанням консервативних та хірургічних методів лікування, в результаті відновлення чоловічої фертильності становить 61,4%.

З початку 2018 року на базі КНП «Запорізька обласна клінічна лікарня» успішно функціонує Хірургічна клініка ЗДМУ і ДЗ «ЗМАПО», яку очолює академік НАМН України проф. Никоненко О.С.

Клінічні кафедри розташовані на базах 28 провідних закладів охорони здоров'я, 9 стоматологічних установ, 38 базах заочної інтернатури для підготовки лікарів-інтернів, 11 наукових лікувально-діагностичних центрах. Загальна площа становить майже 10000 кв.м., в 24 комунальних закладах обласної та міської ради – 9255,42.

В умовах реформування системи охорони здоров'я, коли державні кошти можуть отримати лише заклади охорони здоров'я в статусі КНП, або ФОП, ускладнюються взаємовідносини між ЗВМО і клінічними базами. Сесія обласної ради 12.12.2019 прийняла рішення про укладення КНП обласної ради договорів про відшкодування ЗВМО витрат на утримання приміщень і надані комунальні послуги, що, безперечно, призведе до оптимізації площ, які займають наші клінічні кафедри в закладах охорони здоров'я. Ректоратом протягом року неодноразово направлялись листи до МОЗ України, Комітетів ВР з питань здоров'я нації та освіти і науки, депутатів Верховної Ради від Запорізької області, голови обласної ради, комісій і депутатів обласної ради, Запорізького міського голови.

До складу робочої групи МОЗ України з опрацювання проблемних питань, склад якої затверджено наказом МОЗ України від 05.05.2020 р. № 1042, увійшов доцент кафедри соціальної медицини, громадського здоров'я, медичного та фармацевтичного права, к.юр.н. Анищенко М. А. Опрацьовані та направлені до МОЗ України матеріали щодо вирішення проблем державного масштабу.

В рамках громадського обговорення проєкту постанови ректоратом надані 21.10.2020 пропозиції щодо:

- надання статусу клінічної бази закладу охорони здоров'я;
- повідомлення МОЗ про укладення договору протягом 30 днів з моменту його укладення;
- надання відомостей про відповідність освітнім та кваліфікаційним вимогам науково-педагогічних працівників;
- визначення переліку всіх видів лікувально-діагностичної роботи науково-педагогічних працівників;
- рекомендованого обсягу лікувальної роботи для працівників клінічних кафедр, оплати праці науково-педагогічних працівників за лікувально-діагностичну роботу;
- визначення порядку спільного із закладом охорони здоров'я використання медичного обладнання ЗВО у лікувальному процесі.

2020 – рік пандемії коронавіруса. З метою організації допомоги під час пандемії гострої респіраторної хвороби COVID- 19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV2, Запорізьким державним медичним університетом проведено ряд освітніх заходів з навчання науково-педагогічних працівників, студентів, лікарів-інтернів і медичних працівників закладів охорони здоров'я, а саме:

1. Завідувачкою кафедри інфекційних хвороб. д.мед.н., проф. Рябоконь О.В. 18.03.2020 прочитана відеолекція для науково-педагогічних працівників, студентів, лікарів- інтернів на тему «Гостра респіраторна інфекція, спричинена коронавірусом 2019-nCoV (етіопатогенетичні закономірності, клініка, лікування, профілактика)», лекція розміщена з 18.03.2020 у відкритому доступі на офіційному сайті ЗДМУ.

2. Робоча група в складі співробітників ЗДМУ: проректора з науково-педагогічної роботи, д.мед.н.. проф. Візіра В.А.. завідувачки кафедри інфекційних хвороб, д.мед.н.. проф. Рябоконь О.В., завідувачки кафедри дитячих інфекційних хвороб, д.мед.н.. проф. Усачової О.В,, доцента кафедри анестезіології та інтенсивної терапії, к.мед.н. Бойка К.А., експерта Департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації з анестезіології, дитячої анестезіології, медицини невідкладних станів, доцента кафедри дитячої хірургії та анестезіології, к,мед.н. Анікіна І.О., завідувачки кафедри факультетської педіатрії, д.мед.н., проф. Недельської С.М. доцента кафедри внутрішніх хвороб №2. к.мед.н. Садомова А.С., завідувача кафедри анестезіології та інтенсивної терапії, д.мед.н. Воротинцева С.І. створила «Алгоритм лікування

дорослих хворих на гостру респіраторну інфекцію, спричинену коронавірусом COVID-19», який затверджений наказом ДОЗ Запорізької ОДА від № 301 "Про затвердження алгоритму лікування дорослих хворих на гостру респіраторну інфекцію, спричинену коронавірусом COVID-19, в закладах охорони здоров'я Запорізької області".

3. Створено освітній проект для науково-педагогічних працівників, студентів, лікарів-інтернів та лікарів різних спеціальностей, який підготовлений завідувачкою кафедри інфекційних хвороб, д.мед.н., проф. Рябоконь О.В. та завідувачем кафедри анестезіології та інтенсивної терапії, д.мед.н. Воротинцевим С.І. Цей проект представлений трьома частинами, а саме: «Коронавірусна інфекція (COVID-19): етіопатогенетичні та патогенетичні закономірності, підходи до діагностики та лікування»; «Коронавірусна Інфекція (COVID-19): особливості інтенсивної терапії»; «Коронавірусна інфекція COVID- 19: засоби індивідуального захисту», освітній проект з 07.04.20 р. розміщений у відкритому доступі на офіційному сайті ЗДМУ.

4. Створено тренінг з віртуальним пацієнтом, хворим на коронавірусну інфекцію COVID-19 «Treat a virtual patient with suspected COVID-19». Запорізький державний медичний університет отримав від компанії Body Interact Clinical Education (Португалія) безкоштовний доступ до клінічних сценаріїв пацієнтів з COVID-19, що дало змогу студентам, лікарям-інтернам, лікарям-практикам та науково-педагогічним працівникам пройти безкоштовний онлайн-тренінг. Створено відеодемонстрацію тренінгу, яку підготував завідувач кафедри анестезіології та інтенсивної терапії, д.мед.н. Воротинцев С.І. та покрокову інструкцію щодо реєстрації та симуляційного навчання на віртуальному пацієнті, яку розробила керівник міжкафедрального тренінгового центру Романова К.Б. Тренінг з 10.04.2020 розміщений у відкритому доступі на офіційному сайті ЗДМУ.

5. Створено освітній проєкт групою професорів ЗДМУ для лікарів-практиків, науково-педагогічних працівників, лікарів-інтернів, студентів, який представлений 5 відеолекціями:

«Коронавірусна інфекція (COVID-19); підходи до діагностики та противірусного лікування» – завідувачка кафедри інфекційних хвороб, д.мед.н,, проф. Рябоконь О.В., з 16.04.2020 розміщена у відкритому доступі на офіційному сайті ЗДМУ;

«Особливості перебігу коронавірусної інфекції COVID-19 у дітей та підходи до противірусного лікування» – завідувачка кафедри дитячих інфекційних хвороб, д.мед.н., проф. Усачова О.В., з 16.04.2020 розміщена у відкритому доступі на офіційному сайті;

«Мультимодальна діагностика ураження легень при коронавірусній інфекції» – д.мед.н., проф, кафедри сімейної медицини, терапії, кардіології та неврології Колесник М.Ю, з 16,04.2020 розміщена у відкритому доступі на офіційному сайті ЗДМУ;

«SARS-CoV2 асоційована пневмонія» – проректор з науково-педагогічної роботи, д.мед.н., проф, Візір В. А., з 16.04.2020 розміщена у відкритому доступі на офіційному сайті ЗДМУ;

«COVID-19: менеджмент пацієнтів у відділеннях інтенсивної терапії» – завідувач кафедри анестезіології та інтенсивної терапії, д.мед.н. Воротинцев С.І., з 16.04.2020 розміщена у відкритому доступі на офіційному сайті ЗДМУ.

Для надання консультативної допомоги пацієнтам клінічних баз, а саме – КНП «Обласна інфекційна клінічна лікарня», КНП «Міська лікарня №1», КНП «Міська лікарня №2», КНП «Міська лікарня №6», КНП «Міська лікарня №7», КНП «Міська дитяча лікарня №5», ректоратом створені мультидисциплінарні бригади, до складу яких увійшли лікар-інфекціоніст, лікар-анестезіолог, лікар-пульмонолог, лікар-кардіолог, лікар-терапевт, лікар- інфекціоніст дитячий, лікар-анестезіолог дитячий, лікар-педіатр, лікар-кардіолог дитячий. Це науково-педагогічні працівники кафедр інфекційних і дитячих інфекційних хвороб; анестезіології та інтенсивної терапії; внутрішніх хвороб 3; фтизіатрії та пульмонології; пропедевтики внутрішньої медицини, променевої діагностики і променевої терапії; внутрішніх хвороб 2; дитячих хвороб.

З метою недопущення занесення і поширення на території університету випадків захворювань, спричинених коронавірусом SARS-CoV2, 10.03.2020 виданий наказ ректора за №121, яким затверджено склад оперативного штабу щодо недопущення занесення і поширення на території університету випадків захворювань, спричинених коронавірусом, регламентовано дотримання протиепідемічних заходів, своєчасне звернення за медичною допомогою, забезпечення засобами

індивідуального захисту медичних працівників і працівників гуртожитків, профілактики вірусних інфекцій, готовності ізоляторів гуртожитків для прийому осіб з респіраторними симптомами, впровадження онлайн лекцій тощо.

Відповідно до постанови Головного державного санітарного лікаря України від 22.08.2020 №50 «Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)», враховуючи епідеміологічну ситуацію щодо захворюваності на коронавірусну хворобу в області та Україні, з метою попередження спалахів хвороби серед співробітників і здобувачів освіти виданий наказ ректора від 01.09.2020 №325/1 «Про затвердження Положення про організацію освітнього процесу в Запорізькому державному медичному університеті на період карантину». Положення затверджене рішенням Вченої ради ЗДМУ від 31.08.2020 (протокол №1).

07.10.2020 видано розпорядження ректора за №19 «Про алгоритм дій у разі захворювання учасника освітнього процесу на COVID-19», відповідно до якого декани факультетів, завідувачі кафедр і керівників структурних підрозділів контролюють перебування всіх учасників освітнього процесу в засобах індивідуального захисту; забезпечують моніторинг стану здоров'я працівників шляхом запису даних в журналі довільної форми; інформують відділ з організації лікувально-діагностичної роботи клінічних кафедр про випадки гострого респіраторного захворювання та/або підвищення температури тіла, про встановлений випадок захворювання на SARS-CoV2, визначають коло контактних осіб, які спілкувалися із захворілим протягом 14 днів до виявлення захворювання, повідомляють про працівників, які контактували з хворими на COVID-19 по домогосподарству.

IX. Університетська клініка

Великою популярністю у населення користується структурний підрозділ ННМЦ «Університетська клініка ЗДМУ» завдяки найсучаснішому діагностичному обладнанню та високому рівню консультативної та лікувальної допомоги. У складі клініки – стаціонар на 160 ліжок (кардіологічне відділення – 60 ліжок, терапевтичне – 25, неврологічне – 35, мультимодальної патології – 30, відділення малоінвазивних хірургічних та ендоскопічних втручань – 10), консультативна поліклініка, консультативний лікувально-діагностичний центр, 7 спеціалізованих медичних центрів, відділення відновлювального лікування та діагностичне відділення. У клініці надається медична допомога населенню, підготовка та підвищення кваліфікації працівників, проводиться науково-дослідницька робота, розробка, апробація та впровадження нових медичних технологій.

На базі клініки навчальну, наукову та лікувальну роботу проводять співробітники 10 кафедр ЗДМУ: сімейної медицини, терапії, кардіології та неврології ФПО; внутрішніх хвороб-3; нервових хвороб; клінічної лабораторної діагностики; терапевтичної, ортопедичної та дитячої стоматології; пропедевтичної та хірургічної стоматології; патологічної анатомії і судової медицини з основами права; анестезіології та інтенсивної терапії; факультетської хірургії, дерматовенерології та косметології з курсом дерматовенерології і естетичної медицини ФПО.

У клініці працює 131 лікар (67 – основних, 16 – сумісників, 48 – консультантів), з них 54 осіб (41,2 %) мають науковий ступінь: 32 докторів наук (24,4 %) і 22 кандидатів наук (16,8%); 72 (55,0 %) лікарі мають вищу кваліфікаційну категорію.

У поліклініці ведеться прийом за 20 лікарськими спеціальностями, з 2020 р. введено 3 нові спеціальності – ревматолог, сурдолог і профпатолог. Виконання плану консультативних відвідувань у поліклініці – 85,6%. Виконання плану ліжко-днів 74,5%, що обумовлено введенням 12.03.20 р. загальнонаціонального карантину відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 року № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2». Скоротилась тривалість перебування хворого на ліжку з 11,6 днів у 2019 р. до 11,4 днів – у 2020р.

У консультативному лікувально-діагностичному центрі, де надають високоспеціалізовану консультативну медичну допомогу провідні фахівці університету, за 2020 рік проконсультовано 3440 пацієнтів (на 27,4% менш порівняно з 2019 роком) за 37 спеціальностями, з них 2926 (85,1%) дорослих та 514 (14,9%) дітей.

У 2020 році продовжили роботу спеціалізовані медичні центри: центр вегетативних розладів, гастроентерологічний центр, центр метаболічних розладів, стоматологічний центр, центр інтервенційної сонографії, центр медичної реабілітації та профілактики. Створено дерматологічний центр (з 03.08.20 р.). На базі гуртожитку №3 університету успішно працює підрозділ консультативної поліклініки – Центр медичної реабілітації та профілактики, де протягом року медична допомога надана 4200 особам. Загалом відбулось 9123 відвідування до центру з приводу: консультацій – 8284 (з них студентам – 1961), медичних оглядів – 839 (з них 721 іноземному студенту), надання невідкладної допомоги – 286 особам, динамічне спостереження – 270, проведено фізіотерапевтичного лікування – 292.

У діагностичному відділенні протягом року обстежено 11567 осіб та зроблено 24419 досліджень. Зросла кількість досліджень: електроенцефалографій – у 2,2 рази, викликаних потенціалів – на 27,4%, психофізіологічних тестувань – на 75,0%. З липня 2020 р. запроваджено проведення стробоскопії та з вересня 2020 р. – транскраніальної магнітної стимуляції.

У клініко-діагностичній лабораторії проведено 145234 досліджень. Проводяться гематологічні, загальноклінічні, цитологічні, імуносерологічні, імуноферментні, імунохімічні та біохімічні дослідження. З червня 2020 р. організовано тестування на COVID-19 методом ПЛР (1721 дослідження) та ІФА (Ig M– 1572, Ig G – 25). У патогістохімічній лабораторії проведено 6912 досліджень.

У відділенні відновлювального лікування отримали фізіотерапевтичні процедури, лазеро- та рефлексотерапію, масаж, ЛФК 3422 пацієнта.

Університетська клініка в рамках наукових досліджень кафедр проводить медичні огляди працівників промислових підприємств міста, співробітників клініки, медичного університету, іноземних студентів. Всього оглянуто 35595 осіб. Надано медичну допомогу 32 учасникам АТО (10 осіб проліковано у стаціонарі, 22 – проконсультовано амбулаторно).

Доповнено ліцензію на медичну практику (09.10.2020) за спеціальностями: бактеріологія, вірусологія, гематологія, дитяча гінекологія, дитяча гастроентерологія, дитяча дерматовенерологія, дитячі інфекційні хвороби, дитяча кардіоревматологія, дитяча неврологія, дитяча отоларингологія, дитяча ортопедія і травматологія, дитяча урологія, нейрохірургія, професійна патологія, психіатрія, сурдологія, фтизіатрія, лікувальна фізкультура і спортивна медицина та отримано ліцензію на наркотичні засоби (13.08.2020).

Навчально-науковий медичний центр «Університетська клініка» зареєстровано у системі «Helsi».

За звітний період на базі клініки пройшли навчання 196 лікарів на циклах тематичного удосконалення за темами: «Сучасні аспекти діагностики та лікування патології вегетативної нервової системи», «Когнітивні та психовегетативні розлади у загально-клінічній практиці», «Сучасні аспекти та клінічна інтерпретація ультразвукового дослідження серця та судин», «Клінічна ендоскопія», «Практичні аспекти медичної експертизи працездатності та реабілітації в діяльності лікарів», «Комплементарні методи лікування в практиці інтерніста», «Терапевтичні аспекти надання паліативної допомоги хворим», «Основні засади менеджменту в охороні здоров'я в умовах реформування галузі», «Реабілітація пацієнтів з частковою відсутністю зубів бюгельними протезами», «Будова та біомеханіка зубощелепного апарату. Захворювання СНЩС», а також спеціалізація за фахом «ортопедична стоматологія» та «терапевтична стоматологія».

У 2020 році лікарями та співробітниками кафедр в Університетській клініці розроблені та впроваджені наступні медичні технології:

- спосіб лікування тривожно-депресивних розладів на ранніх стадіях хвороби Паркінсона методом біоадаптивного управління;
- клініко-інструментальні та лабораторні предиктори розвитку геморагічних ускладнень у хворих з ФП на тлі терапії варфарином;
- удосконалення тактики діагностики та лікування жінок молодого віку із психо-соматичними проявами гастроінтестінальної сфери;
- методика підготовки пацієнтів до колоноскопії з застосуванням ентероспазмілу в якості спазмолітичного та антифлотулентного засобу;

- удосконалення діагностики ранніх проявів порушення метаболізму міокарда у хворих з поєднаним перебігом ОАС та ГЕРХ з використанням дисперсійного картування ЕКГ (методом мікроальтернації);
- комплексне лікування хворих з дегенеративно-дистрофічними ураженнями хребта на підставі поєднаного застосування голкорефлексотерапії, міофасціального релізу та TENS-струму з вакуум-масажем;
- особливості біохімічних показників та їх кореляція з клінічними проявами у хворих на хворобу Паркінсона I-II стадії.

Щомісячно проводились вебінари з актуальних питань медицини у кабінеті телемедицини (20 вебінарів), on-line конференції, дистанційне та очне навчання лікарів на циклах тематичного удосконалення.

За 2020 рік співробітниками клініки у співавторстві зі співробітниками кафедр медичного університету опубліковано 47 навчальних посібників, 43 статей у фахових виданнях, у тому числі 8 – у провідних закордонних виданнях, 16 тез доповідей; зроблено 37 доповідей на науково-практичних конференціях.

Значно покращилась матеріально-технічна база Університетської клініки. Завдяки ректорату університету придбано новітнє медичне обладнання: надсучасне дерматоскопічне обладання FotoFinder bodystudio ATBM master (Німеччина); відеостробоскоп та фіброларінгоскоп KARL STORZ (Німеччина), електрохірургічний коагулятор Bowa ARC 100 (Німеччина), розширений терапевтичний магнітний стимулятор «NEUROSOFT» Нейро-МС/Д (РФ). Придбаний сучасний відеобронхоскоп Olympus BF – 1TH190 з оглядом трахеобронхіального дерева в вузькоспектральному світлі NBI (віртуальна хромобронхоскопія); найсучасніший електрохірургічний блок BOWA ARC 400 для всіх видів хірургії, як лапароскопічної так і для гнучкої ендоскопії зі встроєним блоком для аргоно-плазмової коагуляції; сучасний шкаф для зберігання та сушки ендоскопів, компанії Medivators, апарат радіальної ударно-хвильової терапії MASTERPULS MP 200 STORZ MEDICAL (Швейцарія), апарат високотонової терапії з мікропроцесорним управлінням GBO HiToP 2touch (Німеччина), реабілітаційний столик та електрокардіографи.

Протягом звітного періоду відремонтовано кабінети ультразвукової діагностики, 2 кабінети діагностичного відділення, коридор 5, 6-го поверхів стаціонару, 3 навчальних кімнати, палати стаціонару, оснащено новими меблями кабінети діагностичного відділення і відділення малоінвазивних хірургічних та ендоскопічних втручань, обладнано кондиціонерами 11 кабінетів, у т.ч. 6 маніпуляційних, замінено 7 стояків водопостачання у стаціонарі, відремонтовано дах стаціонару, оновлено хол 1-го поверху поліклініки, завершено ремонт клініко-діагностичної лабораторії; розміщено 2 інформаційних стенди на будівлі клініки.

Суттєве поліпшення матеріально-технічної бази та умов праці дає можливість персоналу клініки виконувати та перевиконувати основні показники ефективності роботи.

X. Проблемні питання, які потребують вирішення

– Взаємини з органами місцевого самоврядування стосовно розміщення клінічних баз у закладах охорони здоров'я, підпорядкованих місцевим радам.
– Створення університетських клінік.
– Працевлаштування випускників.

Ректор
Запорізького державного
медичного університету професор Ю.М. Колесник

Звіт обговорено та затверджено на спільному засіданні Вченої ради та Конференції трудового колективу університету 04.02.2020 р. (протокол №2).